

Cena egzemplarza zł 4
Pobieranie wyższej opłaty jest nadużyciem

Prenumerata mies. zł 90
wysyłka pod opaską zł 95

KURIER POLSKI

Rok III

Centra telefoniczna IKP w Bydgoszczy 33-41 i 33-42
Telefon międzymiast. 36-00. Sekretariat redakcji 19-97
Sekretariat przyjmuje codziennie od godz. 10 do 12

Piątek, dnia 11 lipca 1947 r.

Konta: PKO „Zryw” Nr VI-139; PKO IKP Nr VI-140
Konto bież. Bank Gosp. Spółdz. Bydg. konto 8088

Nr 186

Komisja palestyńska ONZ przy pracy

Problem Palestyny jest obecnie przedmiotem badań specjalnej komisji ONZ, która na miejscu wysłuchuje zarówno postulatów Żydów jak i Arabów. Zdjęcie powyższe dokonane zostało w czasie posiedzenia komisji w gmachu YMCA w Jerozolimie. Foto — SAP

Grożba poważnych wstrząsów

w łonie gabinetu francuskiego

Nowy strajk sparalizuje komunikację

PARYŻ (PAP). Prasa omawia wyniki konferencji Rady Naczelnej francuskiej partii socjalistycznej i dochodzi do przekonania, że w rządzie francuskim należy obecnie oczekiwać poważnych wstrząsów. Na Radzie Naczelnej postanowiono bowiem jednomyślnie wezwać Ramadiera do prowadzenia „socjalistycznej polityki gospodarczej”.
Politycy takiej sprzeciwiają się ministrowie radykalni i z MRP. Okazuje się, że radykali grożą ustąpieniem z rządu, o ile Ramadier będzie realizował uchwałę Rady Naczelnej. W tej sprawie zebrał się w środę Komitet Wykonawczy partii radykalów celem uchwalenia rezolucji, uzależniającej współpracę radyka-

łów z socjalistami od prowadzenia przez rząd francuski liberalnej polityki gospodarczej. Niektóre dzienniki określają votum zaufania, jakie Ramadier uzyskał na Radzie Naczelnej jako „warunkowe”. Uczestnicy konferencji uważają bowiem, że w obecnej sytuacji międzynarodowej nie należy dopuścić do zmiany rządu. Liczyli się oni również z tym, że dnia 15 sierpnia zbierze się ogólnokrajowy kongres socjalistów francuskich, na którym zapadną zasadnicze decyzje w sprawie polityki SFIO.

PARYŻ (obsł. wł.) Urzędnicy państwowi we Francji, którzy zagrozili strajkiem na wypadek nieuwzględnienia ich postulatów, przyrzekli, że w czasie trwania konferencji paryskiej nie zostanie porzucona służba radio-telegraficzna. Poza tym wszy-

stkie inne środki komunikacji, które zostają pod kontrolą rządu, nie wyłączając kolei podziemnych, zostaną umiarkowane.

Współpraca gospodarcza Austrii

BERLIN (obsł. wł.) Między okupacyjnymi władzami Austrii a anglosaską strefą okupacyjną Niemiec zawarta została umowa o wzajemnej wymianie energii elektrycznej. Austria dostarczać będzie do Niemiec prąd w miesiącach letnich, a strefy angielska i amerykańska w miesiącach zimowych, kiedy elektrownie austriackie pędzone wodą, na skutek mrozów zamarzają. W ten sposób fabryki austriackie, oraz przemysł w brytyjskiej i amerykańskiej strefie okupacyjnej nie ulegnie zahamowaniu na skutek braku prądu.

Masowe aresztowania w Grecji

Terror rządowy wzrasta

ATENY (obsł. wł.). Rząd grecki zarządził nowe aresztowanie członków lewicy w Atenach i Pireusie. Ogółem aresztowano 1.400 osób, w tym generalnych sekretarzy partii komunistycznej i organizacji EAM.

Oddziały wojsk greckich weszły do Aten w ciągu nocy, a wcześniej nad ranem policja rozpoczęła obławę. Aresztowań dokonuje policja bezpieczeństwa, która nie potrzebuje specjalnych nakazów aresztowania.

Premier rządu tłumaczył się w związku z obławą, że przeprowadza się ją ze względu na niebezpieczeństwo rozruchów. Jak podkreśla się zgodnie — są to wykretnie tłu-

maczenia. Korespondenci piśm podkreślają, że jest to największa obława podjęta przez rząd.

Aresztowani zostaną skazani na zesłanie na jedną z wysp greckich. Prasa demokratyczna wyraża wielkie oburzenie z powodu tych aresztowań — dodając, że jest to rozpaczliwy krok rządu, zmierzający do zlikwidowania lewicy w Grecji, której siły wzrastają ciągle.

Wykrycie składu broni

Jedenastu terrorystów żydowskich zostało aresztowanych

PARYŻ (PAP). Policja francuska aresztowała w związku z wykryciem składu z bronią na przedmieściu Paryża Nanterre, dwóch Żydów ame-

rykańskich i 2 brytyjskich pod zarzutem należenia do żydowskiej organizacji terrorystycznej Irgun Zwa'ei Leumi. W składzie znaleziono znaczne ilości strzelb, karabinów maszynowych, amunicji, granatów ręcznych i 100 kg materiałów wybuchowych.

Dziennik „Combat” twierdzi, że aresztowano 11 osób, w tym 7-miu wybitnych członków Irgun Zwa'ei Leumi.

10 lat więzienia za rysunki antysemickie

MONACHIUM (ZAP). Malarz i rysownik F. Ruprecht, współpracownik osławionego „Stürmera”, wydawanego przez Streichera, został skazany na 10 lat więzienia. Ruprecht dostarczył „Stürmerowi” rysunków antysemickich, które stały się pierwowzorem dla innych piśmiodeł podobnego typu. Ruprecht skazany został przez sąd denazyfikacyjny w mieście Ebersberg (Bawaria).

Proces „Liceum”

organizacji szpiegowskiej Andersa

WARSZAWA (obsł. wł.) Przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Warszawie rozpoczął się proces przeciwko 14 członkom organizacji szpiegowskiej p. n. „Liceum”. W pierwszym dniu rozprawy odczytano konkluzję aktu oskarżenia.

Osk. Barbara Sadowska, która stanęła na czele „Liceum” i przesyłała wiadomości do II Korpusu gen. Andersa, przyznała się do prowadzenia wywiadu, jednak — jak twierdzi — nie zdawała sobie sprawy z tego, że wiadomości jej były wykorzystywane przez wywiady obcych państw. Dokonały się w niej głębokie przemiany na skutek ujawnienia różnych faktów, o których nie wiedziała przed tym. Rozmowy z b. przyjaciółmi utwierdziły ją w przeświadczeniu, iż droga, którą szła od chwili uzyskania niepodległości była fałszywa.

Następnie oskarżona omawia te momenty, które sprawiły, iż ona i jej przyjaciele przeszli do działalności szpiegowskiej, szkodliwej dla państwa. Oskarżona tłumaczy to polityką sanacyjną oraz wszczepianiem nienawiści do Zw. Radzieckiego oraz chaosem i zamętem, jaki wytworzył się po wkroczeniu Czerwonej Armii. Wszystko to odjęło jej możliwość obiektywnego sądu. Przy dostarczeniu wiadomości, otrzymywała jednocześnie instrukcje od Andersa. Kończąc swoje przemówienie, oskarżona oświadczyła, iż pod wpływem rozmów z kierownikami podziemia i artyku-

lów prasy krajowej, doszła do przekonania, iż wszelka działalność podziemia jest szkodliwa dla państwa i w ogóle nie posiada sensu. Zrozumiała, że gen. Anders oddał się pod rozkazy obcych wywiadów.

Oficjalny komunikat o wyjeździe delegacji czeskiej do Moskwy

PRAGA (PAP). Ogłoszono oficjalny komunikat, w którym podano do wiadomości, że rządowa delegacja czeskosłowacka udaje się do Moskwy celem rozpoczęcia pertraktacji w sprawie rozszerzenia i pogłębienia czeskosłowacko-radzieckich stosunków handlowych oraz dla omówienia niektórych problemów, interesujących obie strony. W skład delegacji wchodzi premier Gottwald, min. spraw zagranicznych Masaryk, min. sprawiedliwości dr Tina i inni.

„Angielskie” tempo w zużyciu pożyczki

LONDYN (obsł. wł.). Rząd brytyjski podjął dalszą ratę pożyczki amerykańskiej. W kołach politycznych podkreśla się, że jeśli raty pożyczki podejmowane będą w dotychczasowym tempie, to najdalej za 9 miesięcy cała pożyczka w wysokości 937.500 ft. szterl. zostanie wyczerpana.

Opozycja w Ameryce przeciw przymusowej służbie wojskowej

NOWY JORK (PAP). Grupa wybitnych działaczy amerykańskich opublikowała oświadczenie, w którym występuje przeciwko wnioskowi o powszechnym przysposobieniu wojskowym w St. Zjednoczonych. Prawdziwe bezpieczeństwo — głosi oświadczenie — polega na wyrzeczeniu się wojny, na efektywnym programie powszechnego rozbrojenia i umocnienia ONZ, między innymi Trybunału Międzynarodowego.

Oświadczenie wzywa do opracowania programu odbudowy celem przystąpienia z pomocą wszystkim krajom, w tej liczbie Zw. Radzieckiemu i do utrwalenia demokracji w Stanach Zjednoczonych.

Państwa skandynawskie prowadzą konferencję w Kopenhadze

w sprawie konferencji paryskiej

Bulgaria przeciw planowi, który może doprowadzić do rozbicia Europy

LONDYN (obsł. wł.) Jak już donosiliśmy, Bulgaria oznajmiła, że udziału w konferencji nie weźmie. Decyzja ta zapadła na posiedzeniu bułgarskiej Rady Ministrów. Stwierdzono przy tym, że Bulgaria nie może

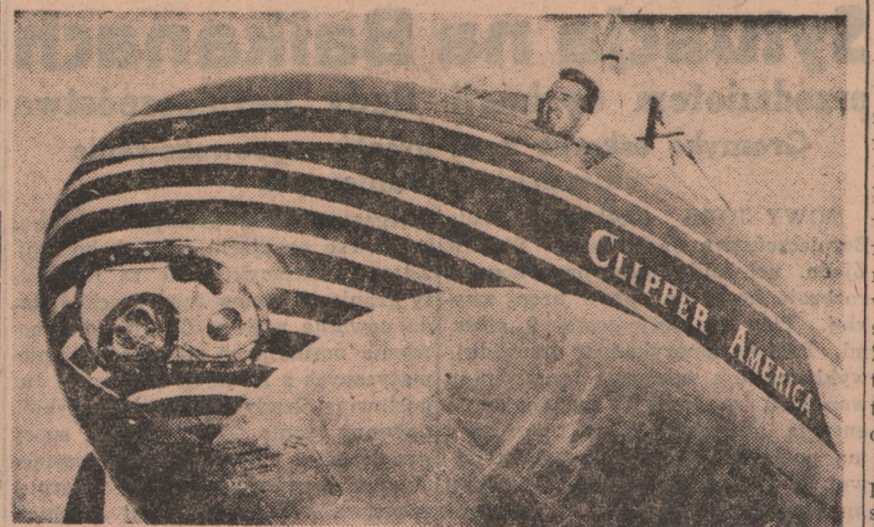
popierać planu, który doprowadziłby do rozbicia Europy. Po zdeklarowaniu się Szwajcarii, Austrii i Islandii, ogółem zaproszenie na konferencję przyjęło 12 państw. Brak jeszcze — poza Jugosławią — odpowiedzi Polski, Węgier, Rumunii i państw skandynawskich. Te ostatnie rozstrzygają obecnie sprawę na specjalnym posiedzeniu w Kopenhadze.

SZTOKHOLM (PAP). W związku z sprzecznymi wiadomościami o stanowisku Finlandii w sprawie konferencji paryskiej podano w Helsinkach do wiadomości że zagadnienie to znalazło się na porządku dziennym komisji dla spraw zagranicznych rządu fińskiego. Komisja ta większością 4 głosów przeciwko 2 postanowiła nie przyjąć zaproszenia. Zalecenie komisji będzie przedmiotem obrad rady ministrów która w tym celu zebrała się w środę na specjalne posiedzenie.

LONDYN (PAP). Minister Bevin powtórzył swą opinię o planie Marshalla. Zaznaczył on że w USA nie opracowano szczegółowo planu pomocy gospodarczej dla Europy.

Zadaniem konferencji paryskiej jest uzupełnienie planu Marshalla propozycjami, któreby mogły być (Ciąg dalszy na str. 2-giej)

Naokoło świata

Amerykańskie linie lotnicze podjęły regularną komunikację dla ruchu towarowego naokoło świata. Na zdjęciu oryginalny „Clipper”, który jest pierwszym samolotem handlowym, przeznaczonym do tych lotów. Przy sterze wybitny lotnik amerykański kapitan Hugh H. Gordon.

Foto — SAP

Cele i zadania Str. Pracy

Streszczenie referatu politycznego, wygłoszonego przez sekr. gen. SP Stanisława Idziora na II Powojennym Zjeździe Wojewódzkim w Bydgoszczy

Na niedzielnym zjeździe wojewódzkim Stron. Pracy, odbytym w Bydgoszczy, wygłosił sekr. gen. SP Stanisław Idzior referat polityczny, wysłuchany przez zebranych z wielką uwagą.

Referat na wstępie odpowiada na pytanie, jakie są zadania Str. Pracy i jaki cel mu przyswleca: Ołóż SP jest ugrupowaniem politycznym, obejmującym wszystkie warstwy społeczeństwa polskiego, ze szczególnym uwzględnieniem warstwy pracowniczej. Zadaniem więc Stronictwa Pracy jest zorganizowanie pozostałych w rozproszeniu sił społecznych po to, aby w zjednoczeniu przystąpić do dzieła odbudowy i rozbudowy naszej Ojczyzny.

O zjednoczenie wszystkich Polaków

Jako obóz polityczny, stanowiący wykładnię ruchu chrześcijańsko-społecznego, Stron. Pracy dąży do zjednoczenia wszystkich Polaków, stojących na gruncie chrześcijańskim, narodowym i demokratycznym, w celu przeprowadzenia reform, szczególnie społeczno-gospodarczych, w duchu ideałów sprawiedliwości. Dążąc do realizacji swoich postulatów programowych — SP zabiega o równe prawa startu organizacyjnego na równi z innymi partiami politycznymi w Polsce.

Następnie referat omawia okres przedwyborczy oraz trudności, które odczuwaliśmy, a które przy dobrych chęciach prawie zawsze pokonywaliśmy, bo nam przyswlecał jeden wspólny cel: zespolić naród w służbie dla państwa.

Chąc realizować nasze postulaty ideologiczne, Stron. Pracy stoi na stanowisku, że odmienność światopoglądowa innych partii nie powinna stwarzać wzajemnych przeszkód czy nienawiści. Przeciwnie twierdzimy, że przy zachowaniu stosunku dla ideologii partnera politycznego, należy dążyć do ustalenia wspólnej płaszczyzny działania.

Działalność SP w Sejmie

Mówca, omawiając działalność Klubu Poselskiego SP na pierwszej sesji sejmowej, podkreśla, że stosunek SP do innych partii politycznych nie uległ zmianie, albowiem widzimy możliwość istnienia ścisłej współpracy i wzajemnej lojalności między partiami marksistowskimi, a ruchem opartym na światopoglądzie chrześcijańsko-społecznym. Szczególnie podkreśla referent, że jeden z głównych i najważniejszych postulatów wyborczych SP został zrealizowany — postulat szerokiej amnestii politycznej dla tych, którzy ręk swoich krwią bratnią nie zbrukali. Pozytywnie SP odnosi się do wszelkich poczynań rządu w sprawie odbudowy gospodarczej kraju. Do tej części referatu kol. Idziora powrócimy w dziale „Życie gospodarcze” naszego piśma.

Walka z lichwą i spekulacją

Zanim jednak pchniemy Polskę na drogę szybkiego rozwoju gospodarczego — mówić referent dalej — trzeba nam koniecznie i radykalnie przystąpić do podniesienia normy poziomu powszechnej rzetelności i moralności społecznej. Demoralizacja powojenna, która stała się naszą chorobą społeczną, zaczęła przybierać niebezpieczne rozmiary. Pódezas, gdy inne narody, kierując się rozumem politycznym, wpływają normującą na kształtowanie się swych stosunków, to u nas tradycyjnym już sposobem negacji, bieroty, a nawet dywersji, hamuje się wszelki ped do normalizacji stosunków.

Stąd też Stronictwo Pracy bezwzględnie przystąpiło wraz z innymi partiami do walki z lichwą i spekulacją. Wychodzimy z założenia, że akcja taka jest konieczna z wielu względów. Najpierw nie wolno zerwać na pewnych powojennych trudnościach gospodarczych, które nie powstały z naszej winy. Nie można pogłębiać tych trudności kosztem świata pracy, na barkach którego spoczywa dziś główny ciężar odbudowy kraju. Nie można także dopuścić do tego, aby powojenni spryciarze i inni spekulanci, uprawiając lichwiarskie transakcje gospodarcze, uchylali się od obowiązków podatkowych. Wreszcie w praworządym państwie nie można dopuścić do tego, aby lichwa i spekulacja przynosiła zdrową kalkulację i egzystencję gospodarzom uczciwego rzemieślnika lub kupca. I to są powody, dla których Stronictwo Pracy przystąpiło do walki z lichwą i spekulacją.

Nasze stanowisko jest tu tego rodzaju, że w walce tej musi brać udział cały naród bez wyjątku, gdyż aparat państwowy, ani też żadne „komisje specjalne” zła tego nie usuną. Walkę tę prowadzić musimy na wszystkich odcinkach życia gospodarczego i społecznego, a więc na odcinku sektora państwowego i spółdzielczego, wśród inicjatywy prywatnej i urzędów, wszędzie.

Referent stwierdza, że Stron. Pracy, głosząc za budżetem, wyraziło tym samym zaufanie do rządu, w którym zresztą jest reprezentowane. Klub Poselski SP stwierdził, że stosunek Stronictwa Pracy do rządu będzie zawsze szczerzy, lecz niezależny.

Polska a Kościół Katolicki

Stosunek nasz Klub Parlamentarny jednak wyraził zdziwienie z powodu pominięcia w ekspozycji Pana Premiera kwestii stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Polsce. Skoro bowiem jest mowa o konieczności mobilizacji wszystkich sił społecznych do dzieła odbudowy Państwa, to nie można przemilczeć szeroki mas katolików, którzy powinni być włączeni

ci w orbitę potrzeb Państwa. Stronictwo Pracy, które reprezentuje światopogląd chrześcijański społeczny, nie chce, aby Polska była rozdzielana walkami ideologicznymi czy religijnymi.

To stanowisko Klubu Parlamentarnego Str. Pracy w sprawie Kościoła, podkrotowane było tym, że chwili dźwięki, które przeżywamy, nakazują nam mobilizację wszystkich sił Narodu dla wyzwalenia Polski na właściwy poziom, wśród innych narodów Europy. Dlatego też unikamy obcych nam wzorów, a dążymy do zachowania własnego charakteru narodowego, na który tak pozytywny wpływ ma siła Kościoła Katolickiego w Polsce.

Ze tak jest, powołuje się na potwierdzenie tego faktu przez Pana Prezydenta Rzplitej Bolesława Bierut, który swego czasu w wywiadzie prasowym powiedział, że „Kościół Katolicki jest w Polsce instytucją o wieloletnich tradycjach historycznych. Wyznawcami Kościoła Katolickiego są wielomilionowe rzesze społeczeństwa polskiego. Kościół Katolicki jest jednym z czynników, kształtujących psychikę szerokiej warstwy obywateli”. Te wymowne, a zarazem głębokie słowa uznania dla Kościoła Katolickiego w Polsce, wypowiedziane przez głowę naszego Państwa potwierdzają tę odrębność polskiego charakteru narodowego.

Skoro więc metody wychowawcze Kościoła Katolickiego w Polsce na przestrzeni historii miały tak przeogromny wpływ na duszę polską, przeto Stronictwo Pracy mając to na uwadze, oparło swój program ideologiczny na zasadach chrześcijańskich i tych zasad broni.

Jak w deklaracji naszej, ogłoszonej na I Powojennym Kongresie, stwierdzamy — Stron. Pracy jest stronictwem katolików, a jego tezy programowe wyrażają tradycję i postulaty chrześcijańsko-społeczne.

Ale też występujemy przeciwko wszelkim próbom powiązania pewnych partii z kościołem, a fakt taki uważalibyśmy za niebezpieczny. Uważamy bowiem, że wszelka przebudowa społeczna w Polsce, powinna odbywać się zgodnie przez cały Naród, który w swej masie jest katolickim, i stąd nie może być żadnej określonej grupy politycznej, która byłaby upoważniona do przemawiania w imieniu wszystkich katolików.

Wewnętrzne stosunki w Polsce

Omawiając wewnętrzne stosunki polityczne w Polsce, referent oświadcza m. inn.: „My nie zabiegamy o żadną przewagę, ale mamy zasadniczą pretensję do sprawiedliwego traktowania nas odpowiednio do naszych wpływów społecznych”. Na odcinku robotniczym SP domaga się równouprawnienia w nadchodzących wyborach do rad zakładowych i do związków zawodowych. Uważamy za konieczne zespolenie w jednolitych związkach zawodowych całego świata pracy, bez względu na różnice polityczne i bez względu na wyznaczenie. Przykry dla Str. Pracy jest fakt, że tu i ówdzie głosi się w terenie, że Str. Pracy jest reakcyjne, że Stronictwo nasze opowiaduje się wpływy obce itp. Przeciwnie tego rodzaju insynuacji wypadła nam jak najstraszniej zaprzeczyć. Twierdzenia takie są wierutnym kłamstwem, a kto je głosi, robi to bądź z nieznajomości Stronictwa, albo też celem jego jest rozbiżanie jednolitej narodowej, do której wszyscy zdaje się, mamy szczerzy zamiar zdążyć. My w każdym razie od takich zarzutów kategorycznie się odcinamy, bo staż organizacyjny Str. Pracy, mający prawie 60-letnią chlubną przeszłość demokratyczną, jest przeciwnym tego twierdzenia dowodem. Nie zamierzamy zresztą zaprzeczać, że przy naszym rozroście organizacyjnym tu i ówdzie wszedł w nasze szeregi człowiek negatywny, ale nad tym czuwamy, aby tego rodzaju ludzie nie rozpoczęli rozwijać innej działalności politycznej od tej, jaką prowadzi Str. Pracy, a w razie stwierdzenia takich zamiarów z miejsca je likwidujemy.

Troska o wychowanie młodzieży

Szczerą troską o przyszłość narodu o-wiane były wywody referenta, gdy mówił o ogólnej moralności narodu, a przede wszystkim o wychowaniu młodzieży.

Sytuacja na Bałkanach przedmiotem dyskusji Rady Bezpieczeństwa

Gromyko oskarża rząd grecki o prowokowanie incydentów granicznych

NOWY JORK (obsł. wł.) Rada Bezpieczeństwa na wniosek Stanów Zjedd. uchwaliła plan prac komisji rozbrojeniowej do spraw broni zwykłej. Plan przyjęty został 9 głosami. Projekt amerykański przewiduje wykluczenie z zakresu prac komisji wszelkich zagadnień związanych z energią atomową, która to sprawa ma podlegać komisji energii atomowej. Ponadto Rada poleciła komisji opracowującej wnioski o przyjęcie do ONZ, ponowne rozpatrzenie wniosków Irlandii, zewnętrznej Mongolii i Transjordanii.

W dalszym ciągu posiedzenia Rada dyskutowała nad sprawozdaniem komisji bałkańskiej ONZ, przy czym

Na skutek ostatniej wojny, młodzież nasza popadała w tego rodzaju sytuację, że pomoc ze strony całego społeczeństwa jest natychmiast konieczna. Sprawa młodzieży jest poważna, albowiem pod adresem naszej młodzieży prawie ze wszech stron padają zarzuty. Nasza młodzież odana przez hitlerzyzm przedwcześnie w okresie okupacji na bezdroża, poniosła ogromny uszczerbek moralny. W innym wypadku młodzież patriotyczna, przejmując samorzutnie odpowiedzialność za losy narodu rzuciła się w wir walk konspiracyjnych, tocząc bohaterskie boje z okupantem, ale z drugiej znowu strony młodzież ta straciła zasadniczy cel — przygotowania do pracy twórczej. I dzisiaj przeżywamy taki paradoks, że brak nam prawie młodzieży przygotowującej się do przyszłości. Jesteśmy narodem bez młodzieży, bo licze jej zastępy zginęły w walkach na froncie, w partyzantce, czy wreszcie w obozach koncentracyjnych. Gdy więc my nie będziemy chcieli tego realnego społecznego problemu radykalnie rozwiązać, stanemy się narodem starców, kobiet i dzieci. Problem ten nie może być jedynie rozwiązany w ramach szkoły.

Młodzieży naszej zabezpieczyć musimy przede wszystkim minimum egzystencji. Następnie wpoić jej trzeba podstawowe pojęcia obywatelowe i kulturalne, oraz wszelki dorobek naukowy — oddać do dyspozycji. A to jest zadanie, do którego stanąć musi cały naród.

W Polsce stojmy obecnie przed zasadniczą reformą szkolnictwa. Trudno w tej chwili wypowiedzieć poglądy na przyszłe formy reformy szkolnej. Nie mniej jednak, Str. Pracy uważa, że na terenie Sejmu, aby zagadnienie szkolnictwa i zagadnienie wychowania młodzieży w ogóle, służy w duchu potrzeb szczerze pojętej demokracji polskiej i zgodnie z zasadami chrześcijańskimi.

Reformy społeczne i gospodarcze

Dalszym celem ideologicznym programu Str. Pracy jest doprowadzenie do tak potrzebnej w Polsce zgody narodowej. Str. Pracy oświadcza się za jednolitym frontem zgody narodowej tak wewnątrz, jak i na zewnątrz. Wewnętrzna zgoda potrzebna nam jest, abyśmy wreszcie ugruntowali przeprowadzone reformy społeczne i gospodarcze. Zgoda ta potrzebna jest także dla ukończenia systemu permanentnej rewolucji gospodarczej i przejścia na system gospodarki pokojowej. Na zewnątrz natomiast musimy zdobyć się na niekłamną zgodę, która wprowadzi nas na drogę nowej i mocnej polski w świecie. Jeśli jako naród chcemy się znaleźć w ogólnej rodzinie narodów, to musimy przedstawić nasze klasne myśli czepiające się przeszłości, na rzecz ważniejszych zagadnień, mianowicie sprawom dziejowej przyszłości Polski. Nasze stare, a tak pokojowe przyswle: „Była polska wieś spokojna” — zastąpimy jak największą czujnością i troską o naszą suwerenność.

Jeszcze krew braci naszych na ziemi polskiej nie zastygła, a kraj dźwiga się z gruzów, jeszcze naród barbarzyńców nie został za swoje zbrodnie ukarany, a już rozpoczęła się obrona Niemiec.

My natomiast musimy czuwać, aby nasze Ziemie Zachodnie, ziemie oparte na prawie historii, ziemie okupione krwią naszą, ziemie, których powrót do Macierzy musielimy wywalczyć — pozostały na zawsze nasze. Prawa własności tych ziem nie pozwolimy sobie odmówić.

Właściwe drogi w polityce zagranicznej

W polityce zagranicznej Stronictwo Pracy opowiadało się za przyjaźnią i współpracą ze Związkiem Radzieckim i mocarstwami zachodnimi, i zadeklarowało niustępliwą z naporem germańskim. Granice państwa Odrze i Nysie nie mogą być przez nikogo naruszone. Musimy sobie jasno uprzytomnić, że zmieniła się droga naszej historii. Nie może też być drogowskazem naszych dalszych dziełw żadna taka czy inna koniunktura polityki międzynarodowej. Jeżeli chcemy iść nową drogą dziejową, i jeśli chcemy dalszy jej bieg sami sobie wytyczyć, a nie iść tam, gdzie nas

wypadki popchną, to musimy wytworzyć sobie jasną i nową myśl, wyznaczającą Polsce nowe do spełnienia w ludzkości zdanie.

Pokutując u nas pamięć o walkach wzajemnych pomiędzy narodami słowiańskimi i wynikająca stąd nienawiść, ustąpić musi miejsca dla rozumu politycznego. Jednym z takich aktów, tego realnego polskiego rozumu politycznego jest układ o przyjaźni, pomocy wzajemnej i współpracy powojennej pomiędzy Polską i Związkiem Radzieckim, który na prawach wzajemności, musi być szczerze stosowany. Mając ścisły sojusz z Rosją Sowiecką, nie możemy się odgradzać również i od reszty świata i stąd też musimy utrzymywać przyjazne stosunki z państwami zachodu. Str. Pracy z wszelkich sił pomocne będzie rządowi naszemu w sprawach, które stabilizować będą Polskę na płaszczyźnie pokojowej.

Realizm polityczny Stron. Pracy

Na tej płaszczyźnie będzie Str. Pr. pracowało z rządem i na tej płaszczyźnie chcemy lojalnie współpracować

We wtorek, dnia 8 lipca 1947 r. o godz. 16-tej oddał ducha w ręce Pana, po kilkakrotnym zaopatrzeniu Sakramentami św.

ś. p. Ks. Radca

Marceli Piechowski

Proboszcz parafii Pączewo i Grabowo

w 70 roku życia, a 47 roku kapłaństwa,

o czym donoszą, prosząc o pamięć w modlitwach w smutku pograżeni, w imieniu stroskanej rodziny

Bratanek Ks. Feliks Piechowski
Księża dekanalni i parafianie

Ekspozycja zwłok odbędzie się w piątek, 11 lipca o godz. 18-tej. Uroczyste Requiem w sobotę, o godz. 10-tej w kościele paraf. Pączewo.

Pączewo, pow. Starogard, 8 VII 1947 r. (8379)

„Nation” o gospodarce Wschodniej Europy

NOWY JORK (PAP). Czasopismo „Nation” zamieszcza artykuł, w którym ocenia przychylnie rozwój gospodarczy we wschodniej Europie, zaznaczając, że narody wschodnioeuropejskie mogą obecnie współpracować z sobą tak, jak nigdy przedtem, ponieważ posiadają podobną strukturę społeczną i gospodarczą. Stany Zjednoczone mylą się, jeśli sądzą, że nowe ustroje wschodnioeuropejskie zmienią swą politykę, by otrzymać dolary. „Bez pomocy amerykańskiej odbudowa Europy wscho-

dniej będzie trudna, lecz będzie robiła postępy. Rewolucja w Europie wschodniej nie wywołała chaosu — wbrew temu co twierdzą zachodni dyplomaci i ekonomiści. Większość robotników i pracowników powodzi się lepiej, niż przed wojną. Zagadnienie chłopskie nie zostało jeszcze rozwiązane, lecz przeprowadzono reformę rolną”. „Nation” przepowiada, że stosunki w rolnictwie w Europie wschodniej niewątpliwie ulegną poprawie dzięki wprowadzeniu w życie nowych planów gospodarczych.

Rozwój gospodarczy ZSRR

Duże osiągnięcia w przemyśle i handlu

MOSKWA (PAP). We wtorek o-publikowano komunikat państwowej komisji planowania ZSRR o wykonaniu państwowego planu odbudowy i rozwoju gospodarki narodowej ZSRR w drugim kwartale roku 1947. Z komunikatu tego wynika, że ogólny plan produkcyjny Związku Radzieckiego został wykonany w 103%. W porównaniu z drugim kwartałem roku ubiegłego ogólna produkcja całego przemysłu radzieckiego zwiększyła się o 15%. Z nadwyżką wykonały plan najważniejsze gałęzie przemysłu radzieckiego, jak kopalnie, huty itd. W drugim kwartale roku bieżącego, w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego

wyprodukowano o 12% więcej surowców, 11% więcej węgla, 18% więcej nafty i 15% więcej energii elektrycznej. Produkcja traktorów zwiększyła się o 87%, ciężarówek o 25%.

Komunikat komisji wskazuje, że detaliczny obrót towarami wzrósł o 21%. Rozwinięto się bardzo handel spółdzielczy, który wzrósł przeszło półtora-krotnie.

Liczba robotników zatrudnionych w przemyśle zwiększyła się o 7%, fundusz płacy zarobkowej robotników i urzędników wzrósł o 26%. W rejonach, w których przeprowadzono kapitalne prace w związku ze zniszczeniami wojennymi, produkcja zwiększyła się o 27%.

Konferencja w Kopenhadze

(Dokończenie ze str. 1-szej)

przyjęte przez Stany Zjednoczone. Mówca podkreślił, że należy się zastanowić w jaki sposób wykorzystać zasób krajów europejskich dla całej Europy. Bevin uważa, że nie należy zwracać się do Stanów Zjednoczonych po dodatkowe wyjaśnienia w sprawie planu Marshalla. Należy raczej — zdaniem brytyjskiego ministra spraw zagranicznych — wierzyć w dobrą wolę Marshalla. Kończąc swe przemówienie, min. Bevin oświadczył,

że kraje europejskie będą mogły później przystąpić do współpracy.

SZTOKHOLM (PAP). Podano do wiadomości, że rząd szwedzki otrzymał memorandum radzieckie zawierające zastrzeżenia min. Molotowa wobec propozycji brytyjsko-francuskich w sprawie planu Marshalla. Komisja dla spraw zagranicznych parlamentu szwedzkiego odbywa specjalne posiedzenie celem zapoznania się ze stanowiskiem radzieckim.

W 27-mą rocznicę plebiscytu na Warmii i Mazurach Zbrodnie niemieckie na oczach aliantów

Cześć bohaterom Polakom - autochtonom!

W dniu 11 lipca br. mija po raz 27-my — dzień nieszczęsnego plebiscytu na Warmii i Mazurach, który przedłużył niewolę ludu polskiego na tych terenach o dokładnie ćwierć wieku.

Kto przeżywał owe tragiczne chwile dziejowe na dzisiejszych północnych Ziemiach Odzyskanych, kto był świadkiem niesłychanych łajdactw niemieckich wobec zwycięzców tuż, po haniebnej przegranej wojnie i nazajutrz po podpisaniu Traktatu Wersalskiego — ten do dziś nie może wyjść ze zdumienia i pyta się: — Jak to było możliwe, że pozwalano im hasać, bić, mordować, fałszować wyniki plebiscytu, że na oczach władz koalicyjnych i wojsk alianckich mogli być drwić sobie z wszystkich zarządzeń Wysokiej Alianckiej Komisji Rządzącej.

Niemcy dzierżąc władzę w swoim ręku, którą to władzę rzekomo „kontrolowali“ aliane, każdego, nawet najohydniejszego imali się środka, aby nie dopuścić do zwycięstwa w plebiscycie Polaków. Był to już wówczas przedsmak późniejszych obozów koncentracyjnych.

W obliczu takiego terroru oczywiście topniały nasze szeregi. Wytrwali przy sprawie polskiej tylko najodważniejsi. Narażeni oni byli na najsrozsze szykany. Lepiej co prawda przedstawiała się sprawa na ka-

tołickiej Warmii — na ewangelickich Mazurach natomiast gwałt i ucisk srożył się tak strasznie, że przechodził to wszelkie ludzkie wyobrażenie. Piszący te słowa, który przeżył okres plebiscytowy w redakcji „Mazura“ w Szczytnie, był m. in. świadkiem zamordowania przed redakcją tego pisma w biały dzień, na oczach tzw. „policji plebiscytowej“, do której Polaków nie dopuszczano, delegata mazurskiego na konferencję pokojową w Paryżu Gotliba Linki z Wawroch (w styczniu 1920 r.), był świadkiem zdemolowania redakcji „Mazura“ przez motloch ulicznych i bestialskiego pobicia znajdującej się w przededniu rozwiązania żony ofiarnego redaktora „Mazura“, Kazimierza Jaroszyka, jednej z najbardziej świetlnych postaci ruchu polskiego na Mazurach — był wreszcie świadkiem nieustannych napa- dów na nieustraszonego Mazura — Karola Zawisiewskiego (obecnie w Toruniu), w którego sali odbywały się wszystkie zebrania i wiece polskie. Sam Karol Zawisiewski niczego nie żałował, aby dopomóc do zwycięstwa sprawy polskiej na Mazurach. Będąc rodowitym Mazurem, niczego goręcej nie pragnął, jak pełnego zwycięstwa plebiscytowego dla Polski i w akcji tej duże poniósł zasługi. Takich zasłużonych Polaków-autochtonów było więcej. Wszędzie oni rychlej czy później ulegli o-

krutnej zemście niemieckiej. Jednostki tylko zdołały się po plebiscycie schronić pod opiekuńcze skrzydła Polski.

Rzecz najbardziej znamieną, że akcja antypolska najgwałtowniej prowadzona była przez komunistów i socjalistów niemieckich. Nie ustępowali oni w szowinizmie junkrom i magnatom pruskim. Nic w nich już wówczas nie było ani z ducha marksistowskiego ani z braterstwa międzynarodowego. Byli to komuniści i socjaliści koniunkturalni, którzy później, gdy pojawił się Hitler, zasiliłi najliczniej jego szeregi. Wtedy (Dokończenie na str. 6-iej).

Piękny dorobek Pomorza Zach.

W Szczecinie w ramach „święta porza“ odbyło się uroczyste otwarcie szpitala PCK. Gmach był całkowicie zdewastowany. Dotychczasowy remont kosztował 18 milionów zł. Jeszcze 6 milionów zł potrzeba na wykończenie zniszczonego skrzydła gmachu, które przeznaczone będzie na oddział dla gruźlików. Wnętrze wyposażyl bardzo wydatnie amerykański Czerwony Krzyż. Na zdjęciu widzimy fragment zabudowań szpitala PCK w Szczecinie, widziany od Placu Norwida.

Europa Report donosi z Rzymu:

Cudowne odzyskanie wzroku

Dziesięcioletnia niewidoma dziewczynka, której stan uznali wybitni specjaliści za beznadziejny — przejrzała

Rzym, w lipcu. Wielkie poruszenie wywołało wśród mieszkańców Rimini cudowne odzyskanie wzroku przez 9-letnią niewidomą Concettine Cannizaro, która poza tym od dłuższego czasu cierpiała na uraz nerwowy.

Zrozpaczeni rodzice niewidomej wszystko robili, aby jakoś dopomóc w cierpieniu kochanemu dziecku. Leczyli ją w Rimini, potem udali się do słynnego specjalisty ocznego w Bolonii — wszystko napróżno. Lekarze oświadczyli, że nie są w stanie pomóc biednemu dziecku, które już do końca życia nie odzyska wzroku.

Rodzice dziecka nie poddawali się jednak zwątpieniu i udali się do kliniki ocznej w Rzymie, w której ordynował najlepszy specjalista oczny prof. Mario Mentalti. Profesor bardzo szczerze zbadał dziecko, lecz niestety powiedział: to samo co jego poprzednicy, ale dla uspokojenia zrozpaczonych już do ostatnich granic rodziców zaczął dziewczynkę leczyć. Leczenie jego nie dało jednak absolutnie żadnego wyniku. W końcu oświadczył rodzicom, że spróbuje jeszcze radykalnej elektroterapii, z góry jednak oświadczył, że bardzo niska są szanse uzdrowienia i że grozi dziecku kompletne zniszczenie oczu na które już absolutnie nic nie może. Zaznaczył, że żadnej odpowiedzialności za przebieg zabiegu nie ponosi. Rodzice bez namysłu zgodzili się na te propozycje w wierze, że mo-

że jednak dobrze się to wszystko skończy. Ojciec dziecka, Niccolo Cannizaro, widząc, że wiedza lekarska jest w

tym wypadku bezsilna, udał się do kościoła przed rozpoczęciem niebezpiecznego zabiegu i przez trzy dni gorąco się modlił, tak, jak tylko potrafi kochający ojciec modlić się o zdrowie dziecka. Na czwarty dzień, kiedy profesor właśnie zabierał się do rozpoczęcia zabiegu, stało się coś nieoczekiwanego. Nadszedłszy do pokoju niewidomej, niezwykle się skomsternował, widząc, że dziecko siedzi na łóżku i bawi się. Podnieconym głosem zapytał:

— Concettino, co ty robisz?

Dziewczynka spojrzała na profesora i z uśmiechem odparła:

— Widzę!

Wiele o cudownym wydarzeniu lotem błyskawicy obiegła cała klinika, prof. Mentalti zaś telefonicznie zawiadomił swoich kolegów o fantastycznym wypadku.

Mentalti po tym niezwykłym zdarzeniu oświadczył:

— Nie mam pojęcia, w jaki sposób odzyskała wzrok niewidoma dziewczynka. Jedno jest pewne, że to wszystko nie ma nic wspólnego z wiedzą lekarską. Według mego zdania dziewczynka była nieuleczalnie chora. Musiało zająć coś nadprzyrodzonego, co ogólnie zwiemy cudem.

Na pytania dziennikarzy mała Concettina powiedziała:

— Nie wiem, co się stało, tylko przypominam sobie, gdy się obudziłam, światło raziło moje oczy, aż do bólu. Zamknęłam oczy, za chwilę znowu je otworzyłam — i przejrzałam.

Wielkie poruszenie wywołało wśród mieszkańców Rimini cudowne odzyskanie wzroku przez 9-letnią niewidomą Concettine Cannizaro, która poza tym od dłuższego czasu cierpiała na uraz nerwowy.

Zrozpaczeni rodzice niewidomej wszystko robili, aby jakoś dopomóc w cierpieniu kochanemu dziecku. Leczyli ją w Rimini, potem udali się do słynnego specjalisty ocznego w Bolonii — wszystko napróżno. Lekarze oświadczyli, że nie są w stanie pomóc biednemu dziecku, które już do końca życia nie odzyska wzroku.

Rodzice dziecka nie poddawali się jednak zwątpieniu i udali się do kliniki ocznej w Rzymie, w której ordynował najlepszy specjalista oczny prof. Mario Mentalti. Profesor bardzo szczerze zbadał dziecko, lecz niestety powiedział: to samo co jego poprzednicy, ale dla uspokojenia zrozpaczonych już do ostatnich granic rodziców zaczął dziewczynkę leczyć. Leczenie jego nie dało jednak absolutnie żadnego wyniku. W końcu oświadczył rodzicom, że spróbuje jeszcze radykalnej elektroterapii, z góry jednak oświadczył, że bardzo niska są szanse uzdrowienia i że grozi dziecku kompletne zniszczenie oczu na które już absolutnie nic nie może. Zaznaczył, że żadnej odpowiedzialności za przebieg zabiegu nie ponosi. Rodzice bez namysłu zgodzili się na te propozycje w wierze, że mo-

ności dopiero za zgodą i po ogłoszeniu przez biskupów. Ponieważ papież nie ustępował, a także niektórzy biskupi występowali przeciw pretensjom swych metropolitów, żądania te nie odegrały większej roli.

Z cesarzem austriackim Józefem II idee te i wpływy oświecenia oparowały nawet tron cesarski. Uza- leżnił on dekrety papieskie i zarządzenia biskupów od zgody monarchy, zezwolił biskupom, bez upoważnienia Kurii, na udzielanie dyspens małżeńskich w trzecim i czwartym stopniu pokrewieństwa, skasował liczne klasztory i jako „brat zakry- stian“, jak go nazywał król pruski Fryderyk II, gruntownie przetrzebił święta, odpusty, procesje, bractwa i nawet ceremonie liturgiczne. Gdy papież udał się w podróż do Wied- nia, aby skłonić cesarza do większego poszanowania urzędów kościelnych, nie tylko nie znalazł zrozumienia, ale nawet był narażony na przykre i mało uprzejme zachowanie się ze strony min. Kaunitza.

Po wszystkich tych nierozstrzygniętych walkach wzniósł się nagle fale rewolucji i porwały ze sobą stary porządek kościelny. Wraz z ciężarami feudalnymi padła też w 1789 i trwająca od tysiąca lat dziesięcina kościelna. „Prawa człowieka“ obejmowały również wolność su-

mienia i wiary. Przymus religijny i religia państwowa skończyły się na zawsze. Dla ulżenia trudnościom finansowym zajęto najpierw srebra kościelne, następnie na wniosek Talleyranda oddano do rozporządzenia narodu wszystkie dobra duchowe — skasowano klasztory. Celem konstytucji o duchowieństwie z roku 1790 było zupełne związanie go z nowym stanem rzeczy. Wedle tej konstytucji każdy z nowych 83 departamentów we Francji miał obejmować jedną diecezję. Wobec tego ze 136 biskupów trzeba było zwolnić 53. Żaden francuski obywatel nie miał uznawać autorytetu obcego biskupa (a więc i papieża). Zachować miano tylko wspólność wiary z widomą głową Kościoła. Urzędy kościelne należało teraz wedle staro- chrześcijańskiego zwyczaju obsadzać na podstawie wyboru. Urzędy nie zajmujące się duszpasterstwem (dygnitarjaty, przeorstwa, kanonie i beneficja przy katedrach i kolegiatach), zostały zniesione. Wedle uchwały francuskiego Zgromadzenia Narodowego wszyscy duchowni mieli podcaż publicznego nabożeństwa złożyć przysięgę na nową konstytucję. Ale tylko czterech biskupów, trzech sufraganów i mniej więcej jedna czwarta niższego kleru złożyła przysięgę. (C. d. n.)

ności dopiero za zgodą i po ogłoszeniu przez biskupów. Ponieważ papież nie ustępował, a także niektórzy biskupi występowali przeciw pretensjom swych metropolitów, żądania te nie odegrały większej roli.

Z cesarzem austriackim Józefem II idee te i wpływy oświecenia oparowały nawet tron cesarski. Uza- leżnił on dekrety papieskie i zarządzenia biskupów od zgody monarchy, zezwolił biskupom, bez upoważnienia Kurii, na udzielanie dyspens małżeńskich w trzecim i czwartym stopniu pokrewieństwa, skasował liczne klasztory i jako „brat zakry- stian“, jak go nazywał król pruski Fryderyk II, gruntownie przetrzebił święta, odpusty, procesje, bractwa i nawet ceremonie liturgiczne. Gdy papież udał się w podróż do Wied- nia, aby skłonić cesarza do większego poszanowania urzędów kościelnych, nie tylko nie znalazł zrozumienia, ale nawet był narażony na przykre i mało uprzejme zachowanie się ze strony min. Kaunitza.

Po wszystkich tych nierozstrzygniętych walkach wzniósł się nagle fale rewolucji i porwały ze sobą stary porządek kościelny. Wraz z ciężarami feudalnymi padła też w 1789 i trwająca od tysiąca lat dziesięcina kościelna. „Prawa człowieka“ obejmowały również wolność su-

mienia i wiary. Przymus religijny i religia państwowa skończyły się na zawsze. Dla ulżenia trudnościom finansowym zajęto najpierw srebra kościelne, następnie na wniosek Talleyranda oddano do rozporządzenia narodu wszystkie dobra duchowe — skasowano klasztory. Celem konstytucji o duchowieństwie z roku 1790 było zupełne związanie go z nowym stanem rzeczy. Wedle tej konstytucji każdy z nowych 83 departamentów we Francji miał obejmować jedną diecezję. Wobec tego ze 136 biskupów trzeba było zwolnić 53. Żaden francuski obywatel nie miał uznawać autorytetu obcego biskupa (a więc i papieża). Zachować miano tylko wspólność wiary z widomą głową Kościoła. Urzędy kościelne należało teraz wedle staro- chrześcijańskiego zwyczaju obsadzać na podstawie wyboru. Urzędy nie zajmujące się duszpasterstwem (dygnitarjaty, przeorstwa, kanonie i beneficja przy katedrach i kolegiatach), zostały zniesione. Wedle uchwały francuskiego Zgromadzenia Narodowego wszyscy duchowni mieli podcaż publicznego nabożeństwa złożyć przysięgę na nową konstytucję. Ale tylko czterech biskupów, trzech sufraganów i mniej więcej jedna czwarta niższego kleru złożyła przysięgę. (C. d. n.)

ności dopiero za zgodą i po ogłoszeniu przez biskupów. Ponieważ papież nie ustępował, a także niektórzy biskupi występowali przeciw pretensjom swych metropolitów, żądania te nie odegrały większej roli.

Z cesarzem austriackim Józefem II idee te i wpływy oświecenia oparowały nawet tron cesarski. Uza- leżnił on dekrety papieskie i zarządzenia biskupów od zgody monarchy, zezwolił biskupom, bez upoważnienia Kurii, na udzielanie dyspens małżeńskich w trzecim i czwartym stopniu pokrewieństwa, skasował liczne klasztory i jako „brat zakry- stian“, jak go nazywał król pruski Fryderyk II, gruntownie przetrzebił święta, odpusty, procesje, bractwa i nawet ceremonie liturgiczne. Gdy papież udał się w podróż do Wied- nia, aby skłonić cesarza do większego poszanowania urzędów kościelnych, nie tylko nie znalazł zrozumienia, ale nawet był narażony na przykre i mało uprzejme zachowanie się ze strony min. Kaunitza.

Po wszystkich tych nierozstrzygniętych walkach wzniósł się nagle fale rewolucji i porwały ze sobą stary porządek kościelny. Wraz z ciężarami feudalnymi padła też w 1789 i trwająca od tysiąca lat dziesięcina kościelna. „Prawa człowieka“ obejmowały również wolność su-

mienia i wiary. Przymus religijny i religia państwowa skończyły się na zawsze. Dla ulżenia trudnościom finansowym zajęto najpierw srebra kościelne, następnie na wniosek Talleyranda oddano do rozporządzenia narodu wszystkie dobra duchowe — skasowano klasztory. Celem konstytucji o duchowieństwie z roku 1790 było zupełne związanie go z nowym stanem rzeczy. Wedle tej konstytucji każdy z nowych 83 departamentów we Francji miał obejmować jedną diecezję. Wobec tego ze 136 biskupów trzeba było zwolnić 53. Żaden francuski obywatel nie miał uznawać autorytetu obcego biskupa (a więc i papieża). Zachować miano tylko wspólność wiary z widomą głową Kościoła. Urzędy kościelne należało teraz wedle staro- chrześcijańskiego zwyczaju obsadzać na podstawie wyboru. Urzędy nie zajmujące się duszpasterstwem (dygnitarjaty, przeorstwa, kanonie i beneficja przy katedrach i kolegiatach), zostały zniesione. Wedle uchwały francuskiego Zgromadzenia Narodowego wszyscy duchowni mieli podcaż publicznego nabożeństwa złożyć przysięgę na nową konstytucję. Ale tylko czterech biskupów, trzech sufraganów i mniej więcej jedna czwarta niższego kleru złożyła przysięgę. (C. d. n.)

ności dopiero za zgodą i po ogłoszeniu przez biskupów. Ponieważ papież nie ustępował, a także niektórzy biskupi występowali przeciw pretensjom swych metropolitów, żądania te nie odegrały większej roli.

Z cesarzem austriackim Józefem II idee te i wpływy oświecenia oparowały nawet tron cesarski. Uza- leżnił on dekrety papieskie i zarządzenia biskupów od zgody monarchy, zezwolił biskupom, bez upoważnienia Kurii, na udzielanie dyspens małżeńskich w trzecim i czwartym stopniu pokrewieństwa, skasował liczne klasztory i jako „brat zakry- stian“, jak go nazywał król pruski Fryderyk II, gruntownie przetrzebił święta, odpusty, procesje, bractwa i nawet ceremonie liturgiczne. Gdy papież udał się w podróż do Wied- nia, aby skłonić cesarza do większego poszanowania urzędów kościelnych, nie tylko nie znalazł zrozumienia, ale nawet był narażony na przykre i mało uprzejme zachowanie się ze strony min. Kaunitza.

Po wszystkich tych nierozstrzygniętych walkach wzniósł się nagle fale rewolucji i porwały ze sobą stary porządek kościelny. Wraz z ciężarami feudalnymi padła też w 1789 i trwająca od tysiąca lat dziesięcina kościelna. „Prawa człowieka“ obejmowały również wolność su-

mienia i wiary. Przymus religijny i religia państwowa skończyły się na zawsze. Dla ulżenia trudnościom finansowym zajęto najpierw srebra kościelne, następnie na wniosek Talleyranda oddano do rozporządzenia narodu wszystkie dobra duchowe — skasowano klasztory. Celem konstytucji o duchowieństwie z roku 1790 było zupełne związanie go z nowym stanem rzeczy. Wedle tej konstytucji każdy z nowych 83 departamentów we Francji miał obejmować jedną diecezję. Wobec tego ze 136 biskupów trzeba było zwolnić 53. Żaden francuski obywatel nie miał uznawać autorytetu obcego biskupa (a więc i papieża). Zachować miano tylko wspólność wiary z widomą głową Kościoła. Urzędy kościelne należało teraz wedle staro- chrześcijańskiego zwyczaju obsadzać na podstawie wyboru. Urzędy nie zajmujące się duszpasterstwem (dygnitarjaty, przeorstwa, kanonie i beneficja przy katedrach i kolegiatach), zostały zniesione. Wedle uchwały francuskiego Zgromadzenia Narodowego wszyscy duchowni mieli podcaż publicznego nabożeństwa złożyć przysięgę na nową konstytucję. Ale tylko czterech biskupów, trzech sufraganów i mniej więcej jedna czwarta niższego kleru złożyła przysięgę. (C. d. n.)

ności dopiero za zgodą i po ogłoszeniu przez biskupów. Ponieważ papież nie ustępował, a także niektórzy biskupi występowali przeciw pretensjom swych metropolitów, żądania te nie odegrały większej roli.

Z cesarzem austriackim Józefem II idee te i wpływy oświecenia oparowały nawet tron cesarski. Uza- leżnił on dekrety papieskie i zarządzenia biskupów od zgody monarchy, zezwolił biskupom, bez upoważnienia Kurii, na udzielanie dyspens małżeńskich w trzecim i czwartym stopniu pokrewieństwa, skasował liczne klasztory i jako „brat zakry- stian“, jak go nazywał król pruski Fryderyk II, gruntownie przetrzebił święta, odpusty, procesje, bractwa i nawet ceremonie liturgiczne. Gdy papież udał się w podróż do Wied- nia, aby skłonić cesarza do większego poszanowania urzędów kościelnych, nie tylko nie znalazł zrozumienia, ale nawet był narażony na przykre i mało uprzejme zachowanie się ze strony min. Kaunitza.

Po wszystkich tych nierozstrzygniętych walkach wzniósł się nagle fale rewolucji i porwały ze sobą stary porządek kościelny. Wraz z ciężarami feudalnymi padła też w 1789 i trwająca od tysiąca lat dziesięcina kościelna. „Prawa człowieka“ obejmowały również wolność su-

mienia i wiary. Przymus religijny i religia państwowa skończyły się na zawsze. Dla ulżenia trudnościom finansowym zajęto najpierw srebra kościelne, następnie na wniosek Talleyranda oddano do rozporządzenia narodu wszystkie dobra duchowe — skasowano klasztory. Celem konstytucji o duchowieństwie z roku 1790 było zupełne związanie go z nowym stanem rzeczy. Wedle tej konstytucji każdy z nowych 83 departamentów we Francji miał obejmować jedną diecezję. Wobec tego ze 136 biskupów trzeba było zwolnić 53. Żaden francuski obywatel nie miał uznawać autorytetu obcego biskupa (a więc i papieża). Zachować miano tylko wspólność wiary z widomą głową Kościoła. Urzędy kościelne należało teraz wedle staro- chrześcijańskiego zwyczaju obsadzać na podstawie wyboru. Urzędy nie zajmujące się duszpasterstwem (dygnitarjaty, przeorstwa, kanonie i beneficja przy katedrach i kolegiatach), zostały zniesione. Wedle uchwały francuskiego Zgromadzenia Narodowego wszyscy duchowni mieli podcaż publicznego nabożeństwa złożyć przysięgę na nową konstytucję. Ale tylko czterech biskupów, trzech sufraganów i mniej więcej jedna czwarta niższego kleru złożyła przysięgę. (C. d. n.)

ności dopiero za zgodą i po ogłoszeniu przez biskupów. Ponieważ papież nie ustępował, a także niektórzy biskupi występowali przeciw pretensjom swych metropolitów, żądania te nie odegrały większej roli.

Z cesarzem austriackim Józefem II idee te i wpływy oświecenia oparowały nawet tron cesarski. Uza- leżnił on dekrety papieskie i zarządzenia biskupów od zgody monarchy, zezwolił biskupom, bez upoważnienia Kurii, na udzielanie dyspens małżeńskich w trzecim i czwartym stopniu pokrewieństwa, skasował liczne klasztory i jako „brat zakry- stian“, jak go nazywał król pruski Fryderyk II, gruntownie przetrzebił święta, odpusty, procesje, bractwa i nawet ceremonie liturgiczne. Gdy papież udał się w podróż do Wied- nia, aby skłonić cesarza do większego poszanowania urzędów kościelnych, nie tylko nie znalazł zrozumienia, ale nawet był narażony na przykre i mało uprzejme zachowanie się ze strony min. Kaunitza.

Po wszystkich tych nierozstrzygniętych walkach wzniósł się nagle fale rewolucji i porwały ze sobą stary porządek kościelny. Wraz z ciężarami feudalnymi padła też w 1789 i trwająca od tysiąca lat dziesięcina kościelna. „Prawa człowieka“ obejmowały również wolność su-

mienia i wiary. Przymus religijny i religia państwowa skończyły się na zawsze. Dla ulżenia trudnościom finansowym zajęto najpierw srebra kościelne, następnie na wniosek Talleyranda oddano do rozporządzenia narodu wszystkie dobra duchowe — skasowano klasztory. Celem konstytucji o duchowieństwie z roku 1790 było zupełne związanie go z nowym stanem rzeczy. Wedle tej konstytucji każdy z nowych 83 departamentów we Francji miał obejmować jedną diecezję. Wobec tego ze 136 biskupów trzeba było zwolnić 53. Żaden francuski obywatel nie miał uznawać autorytetu obcego biskupa (a więc i papieża). Zachować miano tylko wspólność wiary z widomą głową Kościoła. Urzędy kościelne należało teraz wedle staro- chrześcijańskiego zwyczaju obsadzać na podstawie wyboru. Urzędy nie zajmujące się duszpasterstwem (dygnitarjaty, przeorstwa, kanonie i beneficja przy katedrach i kolegiatach), zostały zniesione. Wedle uchwały francuskiego Zgromadzenia Narodowego wszyscy duchowni mieli podcaż publicznego nabożeństwa złożyć przysięgę na nową konstytucję. Ale tylko czterech biskupów, trzech sufraganów i mniej więcej jedna czwarta niższego kleru złożyła przysięgę. (C. d. n.)

ności dopiero za zgodą i po ogłoszeniu przez biskupów. Ponieważ papież nie ustępował, a także niektórzy biskupi występowali przeciw pretensjom swych metropolitów, żądania te nie odegrały większej roli.

Z cesarzem austriackim Józefem II idee te i wpływy oświecenia oparowały nawet tron cesarski. Uza- leżnił on dekrety papieskie i zarządzenia biskupów od zgody monarchy, zezwolił biskupom, bez upoważnienia Kurii, na udzielanie dyspens małżeńskich w trzecim i czwartym stopniu pokrewieństwa, skasował liczne klasztory i jako „brat zakry- stian“, jak go nazywał król pruski Fryderyk II, gruntownie przetrzebił święta, odpusty, procesje, bractwa i nawet ceremonie liturgiczne. Gdy papież udał się w podróż do Wied- nia, aby skłonić cesarza do większego poszanowania urzędów kościelnych, nie tylko nie znalazł zrozumienia, ale nawet był narażony na przykre i mało uprzejme zachowanie się ze strony min. Kaunitza.

Po wszystkich tych nierozstrzygniętych walkach wzniósł się nagle fale rewolucji i porwały ze sobą stary porządek kościelny. Wraz z ciężarami feudalnymi padła też w 1789 i trwająca od tysiąca lat dziesięcina kościelna. „Prawa człowieka“ obejmowały również wolność su-

mienia i wiary. Przymus religijny i religia państwowa skończyły się na zawsze. Dla ulżenia trudnościom finansowym zajęto najpierw srebra kościelne, następnie na wniosek Talleyranda oddano do rozporządzenia narodu wszystkie dobra duchowe — skasowano klasztory. Celem konstytucji o duchowieństwie z roku 1790 było zupełne związanie go z nowym stanem rzeczy. Wedle tej konstytucji każdy z nowych 83 departamentów we Francji miał obejmować jedną diecezję. Wobec tego ze 136 biskupów trzeba było zwolnić 53. Żaden francuski obywatel nie miał uznawać autorytetu obcego biskupa (a więc i papieża). Zachować miano tylko wspólność wiary z widomą głową Kościoła. Urzędy kościelne należało teraz wedle staro- chrześcijańskiego zwyczaju obsadzać na podstawie wyboru. Urzędy nie zajmujące się duszpasterstwem (dygnitarjaty, przeorstwa, kanonie i beneficja przy katedrach i kolegiatach), zostały zniesione. Wedle uchwały francuskiego Zgromadzenia Narodowego wszyscy duchowni mieli podcaż publicznego nabożeństwa złożyć przysięgę na nową konstytucję. Ale tylko czterech biskupów, trzech sufraganów i mniej więcej jedna czwarta niższego kleru złożyła przysięgę. (C. d. n.)

ności dopiero za zgodą i po ogłoszeniu przez biskupów. Ponieważ papież nie ustępował, a także niektórzy biskupi występowali przeciw pretensjom swych metropolitów, żądania te nie odegrały większej roli.

Z cesarzem austriackim Józefem II idee te i wpływy oświecenia oparowały nawet tron cesarski. Uza- leżnił on dekrety papieskie i zarządzenia biskupów od zgody monarchy, zezwolił biskupom, bez upoważnienia Kurii, na udzielanie dyspens małżeńskich w trzecim i czwartym stopniu pokrewieństwa, skasował liczne klasztory i jako „brat zakry- stian“, jak go nazywał król pruski Fryderyk II, gruntownie przetrzebił święta, odpusty, procesje, bractwa i nawet ceremonie liturgiczne. Gdy papież udał się w podróż do Wied- nia, aby skłonić cesarza do większego poszanowania urzędów kościelnych, nie tylko nie znalazł zrozumienia, ale nawet był narażony na przykre i mało uprzejme zachowanie się ze strony min. Kaunitza.

Po wszystkich tych nierozstrzygniętych walkach wzniósł się nagle fale rewolucji i porwały ze sobą stary porządek kościelny. Wraz z ciężarami feudalnymi padła też w 1789 i trwająca od tysiąca lat dziesięcina kościelna. „Prawa człowieka“ obejmowały również wolność su-

mienia i wiary. Przymus religijny i religia państwowa skończyły się na zawsze. Dla ulżenia trudnościom finansowym zajęto najpierw srebra kościelne, następnie na wniosek Talleyranda oddano do rozporządzenia narodu wszystkie dobra duchowe — skasowano klasztory. Celem konstytucji o duchowieństwie z roku 1790 było zupełne związanie go z nowym stanem rzeczy. Wedle tej konstytucji każdy z nowych 83 departamentów we Francji miał obejmować jedną diecezję. Wobec tego ze 136 biskupów trzeba było zwolnić 53. Żaden francuski obywatel nie miał uznawać autorytetu obcego biskupa (a więc i papieża). Zachować miano tylko wspólność wiary z widomą głową Kościoła. Urzędy kościelne należało teraz wedle staro- chrześcijańskiego zwyczaju obsadzać na podstawie wyboru. Urzędy nie zajmujące się duszpasterstwem (dygnitarjaty, przeorstwa, kanonie i beneficja przy katedrach i kolegiatach), zostały zniesione. Wedle uchwały francuskiego Zgromadzenia Narodowego wszyscy duchowni mieli podcaż publicznego nabożeństwa złożyć przysięgę na nową konstytucję. Ale tylko czterech biskupów, trzech sufraganów i mniej więcej jedna czwarta niższego kleru złożyła przysięgę. (C. d. n.)

ności dopiero za zgodą i po ogłoszeniu przez biskupów. Ponieważ papież nie ustępował, a także niektórzy biskupi występowali przeciw pretensjom swych metropolitów, żądania te nie odegrały większej roli.

Z cesarzem austriackim Józefem II idee te i wpływy oświecenia oparowały nawet tron cesarski. Uza- leżnił on dekrety papieskie i zarządzenia biskupów od zgody monarchy, zezwolił biskupom, bez upoważnienia Kurii, na udzielanie dyspens małżeńskich w trzecim i czwartym stopniu pokrewieństwa, skasował liczne klasztory i jako „brat zakry- stian“, jak go nazywał król pruski Fryderyk II, gruntownie przetrzebił święta, odpusty, procesje, bractwa i nawet ceremonie liturgiczne. Gdy papież udał się w podróż do Wied- nia, aby skłonić cesarza do większego poszanowania urzędów kościelnych, nie tylko nie znalazł zrozumienia, ale nawet był narażony na przykre i mało uprzejme zachowanie się ze strony min. Kaunitza.

Po wszystkich tych nierozstrzygniętych walkach wzniósł się nagle fale rewolucji i porwały ze sobą stary porządek kościelny. Wraz z ciężarami feudalnymi padła też w 1789 i trwająca od tysiąca lat dziesięcina kościelna. „Prawa człowieka“ obejmowały również wolność su-

mienia i wiary. Przymus religijny i religia państwowa skończyły się na zawsze. Dla ulżenia trudnościom finansowym zajęto najpierw srebra kościelne, następnie na wniosek Talleyranda oddano do rozporządzenia narodu wszystkie dobra duchowe — skasowano klasztory. Celem konstytucji o duchowieństwie z roku 1790 było zupełne związanie go z nowym stanem rzeczy. Wedle tej konstytucji każdy z nowych 83 departamentów we Francji miał obejmować jedną diecezję. Wobec tego ze 136 biskupów trzeba było zwolnić 53. Żaden francuski obywatel nie miał uznawać autorytetu obcego biskupa (a więc i papieża). Zachować miano tylko wspólność wiary z widomą głową Kościoła. Urzędy kościelne należało teraz wedle staro- chrześcijańskiego zwyczaju obsadzać na podstawie wyboru. Urzędy nie zajmujące się duszpasterstwem (dygnitarjaty, przeorstwa, kanonie i beneficja przy katedrach i kolegiatach), zostały zniesione. Wedle uchwały francuskiego Zgromadzenia Narodowego wszyscy duchowni mieli podcaż publicznego nabożeństwa złożyć przysięgę na nową konstytucję. Ale tylko czterech biskupów, trzech sufraganów i mniej więcej jedna czwarta niższego kleru złożyła przysięgę. (C. d. n.)

ności dopiero za zgodą i po ogłoszeniu przez biskupów. Ponieważ papież nie ustępował, a także niektórzy biskupi występowali przeciw pretensjom swych metropolitów, żądania te nie odegrały większej roli.

Z cesarzem austriackim Józefem II idee te i wpływy oświecenia oparowały nawet tron cesarski. Uza- leżnił on dekrety papieskie i zarządzenia biskupów od zgody monarchy, zezwolił biskupom, bez upoważnienia Kurii, na udzielanie dyspens małżeńskich w trzecim i czwartym stopniu pokrewieństwa, skasował liczne klasztory i jako „brat zakry- stian“, jak go nazywał król pruski Fryderyk II, gruntownie przetrzebił święta, odpusty, procesje, bractwa i nawet ceremonie liturgiczne. Gdy papież udał się w podróż do Wied- nia, aby skłonić cesarza do większego poszanowania urzędów kościelnych, nie tylko nie znalazł zrozumienia, ale nawet był narażony na przykre i mało uprzejme zachowanie się ze strony min. Kaunitza.

Po wszystkich tych nierozstrzygniętych walkach wzniósł się nagle fale rewolucji i porwały ze sobą stary porządek kościelny. Wraz z ciężarami feudalnymi padła też w 1789 i trwająca od tysiąca lat dziesięcina kościelna. „Prawa człowieka“ obejmowały również wolność su-

mienia i wiary. Przymus religijny i religia państwowa skończyły się na zawsze. Dla ulżenia trudnościom finansowym zajęto najpierw srebra kościelne, następnie na wniosek Talleyranda oddano do rozporządzenia narodu wszystkie dobra duchowe — skasowano klasztory. Celem konstytucji o duchowieństwie z roku 1790 było zupełne związanie go z nowym stanem rzeczy. Wedle tej konstytucji każdy z nowych 83 departamentów we Francji miał obejmować jedną diecezję. Wobec tego ze 136 biskupów trzeba było zwolnić 53. Żaden francuski obywatel nie miał uznawać autorytetu obcego biskupa (a więc i papieża). Zachować miano tylko wspólność wiary z widomą głową Kościoła. Urzędy kościelne należało teraz wedle staro- chrześcijańskiego zwyczaju obsadzać na podstawie wyboru. Urzędy nie zajmujące się duszpasterstwem (dygnitarjaty, przeorstwa, kanonie i beneficja przy katedrach i kolegiatach), zostały zniesione. Wedle uchwały francuskiego Zgromadzenia Narodowego wszyscy duchowni mieli podcaż publicznego nabożeństwa złożyć przysięgę na nową konstytucję. Ale tylko czterech biskupów, trzech sufragan

Stan przemysłu prywatnego na Pomorzu Mazowieckim

OLSZTYN, w lipcu

Ze względu na brak bogactw naturalnych przemysł na terenie Pomorza Mazowieckiego ma stosunkowo skromne możliwości rozwoju.

Na bazie przerobu nadwyżek z miejscowych masywów leśnych oraz eksploatacji pokładów glin polodowcowych powstały i pomyślnie rozwijały się przemysł drzewny i ceramiczny — materiałów budowlanych. Warunki klimatyczne (surowy klimat morski) wpłynęły na ukształtowanie się gospodarki rolnej w kierunku hodowli mlecznej. W oparciu o surowce produkcji rolnej powstał przemysł przetwórczy — przede wszystkim ziemniaczany i mleczarski, a w dalszej kolejności młynarski przy zaniechaniu przemysłu mięsnego i rybnego mimo posiadanych bardzo korzystnych warunków, jeśli chodzi o zaopatrzenie surowcowe.

Inne gałęzie wytwórczości nie osiągnęły większego znaczenia i raczej węgowały, nie przejawiając dynamiki rozwojowej.

Zniszczenia, wyrządzone działaniami wojennymi wywiezieniem urządzeń maszynowych całkowicie unicestwiły większość zakładów, toteż osiągnięcie przedwojennego stanu ilościowego i ogólnego poziomu produkcji, pod względem ilości wytwarzanych towarów nie będzie możliwe w ciągu dłuższego jeszcze okresu czasu. Obok braku urządzeń zasadniczą przeszkodą jest tu niewystarczająca ilość siły roboczej, a zwłaszcza siły kwalifikowanej.

Przemysł prywatny mimo zniszczeń i wszelkiego rodzaju trudności wynikających z nieuregulowania stosunków prawnych, braku komunikacji, ograniczeń kredytowych przy szczupłych własnych zasobach kapitałowych, niefortunnym i często nieodpowiadającym intencjom władz centralnych, posunięciu władz miejscowych, godzących w interes prywatnego przedsiębiorcy — rozwijał stosunkowo ożywioną działalność, reaktywując na razie nieliczne placówki przemysłowe i stopniowo rozszerzył zakres działania na wszystkie gałęzie reprezentowanej na tym terenie wytwórczości. Inicjatywa prywatna uzupełnia produkcję przemysłową sektorów państwowego i spółdzielczego, a w niektórych wypadkach, jak to np. ma miejsce z produkcją mydła czy octu — pracuje jako jedyny na miejscowym rynku producent.

Dalszy rozwój przemysłu prywatnego uzależniony jest od uwzględnienia następujących postulatów:

- uregulowanie prawa własności i zakończenie akcji upaństwowienia przedsiębiorstw,
- intensywnienie akcji zasiedlenia terenu,
- wydatne i sprawne kredytowanie inwestycji, zwłaszcza mających na celu uruchomienie nowej, lub powiększenie istniejącej już produkcji,
- przestrzeganie zasady równego

startu przez równouprawnienie z przemysłem państwowym i spółdzielczym, zwłaszcza jeśli chodzi o zaopatrzenie w surowce i półfabrykaty.

e) niestosowanie względem inicjatywy prywatnej posunięć wykraczających poza normy prawne.

f) udostępnienie pomocy przy ewentualnych transakcjach eksportowych, zwłaszcza w odniesieniu do tanich kredytów.

Rozwój przemysłu prywatnego na terenie woj. olsztyńskiego ilustruje poniższa tabelka:

branża	stan na		przewiduje się w r. 1949
	31. 12. 1946	30. 6. 1947	
przemysł drzewny (tartaki, stolarnie mechaniczne itp.)	11	25	44
młyny	91	120	120
olejarnie	11	6	10
wytwórnie konserw i innych przetworów warzywnych	2	5	28
wytwórnie wód gazowych	34	37	40
przedsiębiorstwa budowlane	23	12	40
wytwórnie chemiczne	1	3	4
octownie	1	2	2
razem:	174	210	288

Przemysł drzewny rozwija się najlepiej spośród wszystkich gałęzi przemysłu, reprezentowanych na terenie woj. olsztyńskiego, a to dzięki dużym możliwościom w zakresie zaopatrzenia w surowiec i znacznemu popytowi na wyroby tartaczne dla celów odbudowy.

Przemysł ten powstał dostojnie prawie na gruzach przedwojennych zakładów i rozwija się ilościowo, a także i jakościowo, przeprowadzając intensywne uzupełnienia i reperacje zniszczonego parku maszynowego. W chwili obecnej głównie produkuje się masowo tartacę wszelkiego rodzaju oraz klepkę posadzkową i w mniejszych ilościach stolarkę budowlaną. W przyszłości przewiduje się znaczne zwiększenie produkcji materiału o wyższym stopniu obróbki, jak: stolarki budowlanej, kompletów skrzynkowych, okładzin gontów itp.

Najpilniejsze potrzeby branży drzewnej to: a) wydatna i elastyczna pomoc w zakresie krótkoterminowych kredytów obrotowych, b) przydział poważniejszych kredytów inwestycyjnych na odbudowę i rozszerzenie zakładów oraz modernizację procesu produkcji, c) przydział środków trakcji motorowej w postaci samochodów ciężarowych, ciągników itp.

Istniejące na terenie województwa

młyny — są to drobne zakłady gospodarcze i ich stan techniczny jest opłakany. Zniszczone w okresie wojny maszyny i urządzenia mogą być uruchomione tylko częściowo z powodu braku części zamiennych i środków finansowych.

Stan prawny użytkownika młynów domaga się jak najrychlejszego wyjaśnienia i uregulowania. Instytucje dysponujące młynami dotąd nie są w stanie wyjaśnić, które obiekty pozostaną w ręku prywatnych użytkowników, które zaś będą przekazywane spółdzielniom wzgl. innym organizacjom.

Drobne zakłady olejarskie, rozrzucone na prowincji, opierają produk-

Ogólny obrót towarowy tak Gdyni jak i Gdańska wzrósł w czerwcu prawie we wszystkich sektorach. Ogólny obrót towarowy dla obu wymienionych portów wyniósł łącznie 1.087.144,6 ton, przewyższając obrót majowy o 55.399,7 ton, przy czym import w czerwcu stanowił 324.495 ton, eksport zaś — 762.649,6 ton.

Samorząd gospodarczy w handlu

Stan organizacyjny kupiectwa polskiego

Samorząd gospodarczy, a więc Izby Przemysłowo-Handlowe i organizacje kupieckie, nie obejmują dzisiaj wszystkich zawodowo czynnych kupców. Znaczną ich część unikała do tej pory przystąpienia do branży czy terytorialnych zrzeszeń, nakładających na swoich członków zarówno fachowe jak dotyczące poszanowania etyki zawodowej rygory, zmuszających swoich członków w drodze zwoływanych konferencji, kursów itp. do pogłębienia wiadomości fachowych. Charakterystyczne jest, że właśnie wśród tej części niezorganizowanego kupiectwa znajdują się elementy uchylające się od płacenia podatków, demoralizujące rynek i wprowadzające do stosunków handlowych metody korupcji i spekulacji. Oczywiście, że dla jednostki uprawiającej handel koniunkturalny, związanej z tym zawodem przypadkowo, a dążącej do osiągnięcia możliwie dużych zysków w jak najkrótszym czasie, przynależność do organizacji zawodowej jest rzeczą raczej krępującą.

Jak wygląda obecnie organizacja kupiectwa polskiego? Najwyższym jego przedstawicielem, działającym na podstawie zatwierdzonego przez Ministra Aprobacji i Handlu statutu

jest, mająca swoją siedzibę w Warszawie, Naczelna Rada Zrzeszeń Kupieckich R. P. grupująca zrzeszenia zarówno branżowe, jak i terenowe. Jak wynika z paragrafu 3 i 4 statutu Rady, ma ona szerokie zadania przed sobą, ma nie tylko reprezentować i bronić interesów kupiectwa, ale także podejmować inicjatywę i współdziałać z czynnikami państwowymi i samorządowymi w zakresie polityki handlowej. Cele te Rada ma osiągnąć przez prowadzenie prac badawczych i naukowych, organizowanie kursów i kongresów, prowadzenie akcji dokształceniowej i współdziałanie z władzami szkolnymi w zakresie handlowego szkolnictwa zawodowego przez własną akcję wydawniczą i informacyjno-propagandową, utrzymywanie łączności z centralnymi organizacjami handlowymi w kraju i za granicą itp. W statucie podkreślono udział przedstawicieli handlu i współpracę ich z centralnymi urzędami i instytucjami państwowymi, samorządowymi i społecznymi.

Jak już powiedzieliśmy wyżej, struktura organizacyjna kupiectwa jest dwójaka: typ organizacji pierwszej, to zrzeszenia powiatowe, łączące bez wyjątku wszystkich kupców oraz z kolei wojewódzkie związki zrzeszeń. Oczywiście organizacje tego typu interesują się całokształ-

tem handlu prywatnego na danym terenie. Drugą formą organizacyjną są zrzeszenia branżowe grupujące kupców z określonej specjalności z terenu całego państwa. Oczywiście istnienie tego typu stowarzyszeń jest niezmiernie pożyteczne, pozwalające na realizację zadań o dużym dla gospodarki narodowej znaczeniu.

Do chwili obecnej powstały następujące kupieckie organizacje branżowe:

- Zrzeszenie Eksporterów i Importerów R. P.
- Centrala Zrzeszeń Przemysłu Gastronomicznego w Polsce.
- Zrzeszenie Kupców Żywnościowych R. P.
- Zrzeszenie Drogistów R. P.
- Związek Księgarzy R. P.
- Związek Przewoźników i Spedytorów R. P.
- Związek Zrzeszeń Kupców Handlujących trzodą, bydłem i koźmi R. P.
- Zjednoczenie Zrzeszonych Kupców Branży Opajowej R. P.
- Ogólnopolskie Zrzeszenie Kupców do Handlu Papierem.
- Ogólnopolski Związek Zrzeszonych Kupców Branży Metalowej i Żelaznej.
- Ogólnopolski Związek Zrzeszonych Kupców Materiałów Budowlanych i Cementu.
- Ogólnopolskie Zrzeszenie Kupców-Hurtowników Branży Włókienniczej.
- Związek Hodowców, Włóknorodzących i Kupców Nasionnych R. P.
- Zrzeszenie Kupców Branży Rowerowej R. P.
- Związek Zrzeszonych Hurtowników Spożywczo-Kolonialnych R. P.
- Ogólnopolskie Zrzeszenie Hurtowników Branży Skórzanej i Przybórów Szewskich.
- Ogólnopolskie Zrzeszenie Kupców Branży Fotograficznej.
- Rada Zrzeszeń Kupców Branży Samochodowej R. P.

Trzeba dodać, że w najbliższym czasie ma powstać szereg dalszych związków branżowych.

Duże nadzieje wiąże się z powołaniem do życia — przy Naczelnej Radzie — Kupieckim Instytutem Wiedzy Zawodowej, którego zadaniem jest nie tylko zawodowe, ale i społeczne wychowanie ludzi, trudniących się zawodowo handlem. Jest to rzecz zasadniczego znaczenia wobec faktu, że zawód handlowca nie był do tej pory objęty żadną selekcją, a ołbrzymie straty w ludziach, poniesione w czasie wojny nie zostały bynajmniej zrekomensowane napływem elementu przypadkowego najczęściej nie rozumiejącego znaczenia handlu w życiu gospodarczym kraju.

W zakresie przetwórstwa warzywnego i owocowego pracują jedynie te zakłady, których urządzenia zachowały się bez większych zniszczeń w okresie wojny i mogły być uruchomione przy stosunkowo niedużych wkładach kapitałowych.

Ze względu na niski jeszcze poziom produkcji miejscowego rolnictwa, warzywnictwa i sadownictwa, produkcja tej gałęzi przemysłu jest bardzo skromna i ograniczyła się do zaspokojenia potrzeb najbliższego rynku. Na tym polu istnieją duże możliwości i w miarę wzrostu zaludnienia i podniesienia produkcji rolnej przemysł ten uzyska w niej obfite źródło surowca.

Dotychczas istniejące zakłady wytwarzały kiszoną kapustę i ogórki oraz małe ilości marynat warzywnych. W sezonie bieżącym przewiduje się znaczne rozszerzenie działu

marynat produkcji marmolat i jamów, konserw grzybowych, suszu warzywnego i puree pomidorowego.

Jedyną na terenie woj. olsztyńskiego wytwórnią marynat i konserw rybnych pracowała z powodzeniem na rynek miejscowy i na dostawy do województw centralnych.

Prywatne przedsiębiorstwa budowlane dotychczas rozwijały słabą tylko działalność wobec nikłego nasilenia ruchu budowlanego. Minimalne kredyty na cele budownictwa, udzielane dla woj. olsztyńskiego, są powodem, iż tylko niektóre instytucje przystąpiły do budowy uszkodzonych budynków.

W chwili obecnej istnieją na terenie Pomorza Mazowieckiego 3 wytwórnie mydła. W przyszłości w miarę zwiększania się pogłowia bydła i nierogacizny zaistnieją warunki do zorganizowania zakładów utylizacji odpadków poubojowych (wyrób gliceryny), tłuszczów technicznych, maczek mięsnych i kostnych oraz węgla kostnego. Urządzenia takich zakładów zachowały się w terenie w stanie możliwym do uruchomienia. (kt)

Wydanie zakazu wywozu tych surowców pochodzenia krajowego, które według opinii samorządu gospodarczego rzemiosła mogą być przerobione i eksportowane (wiklina, szczeciina itp.).

Spowodowanie sprzedaży przez OUL maszyny, narzędzi i surowców nadających się dla rzemiosła tylko na podstawie opinii właściwej Izby Rzemieślniczej przy całkowitym wycelowaniu elementu niefachowego i spekulacyjnego.

Wykazanie doświadczenia rzemiosła i jego przygotowanie do szeregowej połączonej produkcji seryjnej jako poddostawcy dla przemysłu.

Przydział taniego papieru na podreczniki i pomoce naukowe dla rzemiosła.

Obniżenie taryf za zużycie energii elektrycznej i gazu, które przewidują obecnie specjalne obciążenia dla warsztatów rzemieślniczych.

Podniesienie kredytów dla rzemieślników — repatriantów, których rozprawienie winno być regulowane przez specjalną komisję przy udziale delegatów Izby Rzemieślniczych.

Zniesienie nadmiernie wysokich tenet dzierżawnych, ustalanych przez Okręgowe Urzędy Likwidacyjne poszczególnym rzemieślnikom za użytkowanie warsztatów pracy.

Jak najszybcze przyznanie prawe własności posiadaczom warsztatów rzemieślniczych na terenie Ziemi Odzyskanych.

Zniesienie systemu zaliczek i domiarów na państwowe podatki obrotowy i dochodowy oraz wprowadzenie obniżki stopy procentowej dla rzemiosła na Ziemiach Odzyskanych z uwagi na konieczność szybkiej odbudowy tych ziem.

Wydanie zarządzeń w celu przeprowadzenia stałej kontroli uprawnień przemysłowych przez władze administracyjne i likwidowanie nielegalnych warsztatów rzemieślniczych.

Przywrócenie pracownikom prywat-

nych zakładów rzemieślniczych prawa do korzystania z ulgowych tygodniowych i miesięcznych biletów kolejowych, przy dojazdach do miejsc pracy.

Zezwolenie na retransport wagonowy materiałów potrzebnych w produkcji rzemieślniczej w obrębie 100 km.

Zwiększenie zaopatrywania rzemiosła w podstawowe surowce i materiały pomocnicze jak węgiel, koks, karbid, guma i inne.

Popieranie i ułatwianie eksportu wyrobów rzemieślniczych. Sumy uzyskane z transakcji eksportowych winny zostać zużytkowane na zakup narzędzi rzemieślniczych, maszyn, części zapasowych, koniecznych surowców i chemikaliów dla sektora prywatnego.

Przesilenie przy podatku dochodowym dla rzemieślników, którym z tytułu utrzymania dzieci przysługuje zniżka podatkowa maksymalnej granicy dochodu na 240.000 zł.

Zniesienie w stosunku do warsztatów rzemieślniczych podatku od lokali.

Przy przyznawaniu pokoi, poborze do wojska i innych okolicznościach traktowanie młodzieży rzemieślniczej na równi z kształcąca młodzieżą.

Przywrócenie pracownikom prywat-

nych zakładów rzemieślniczych prawa do korzystania z ulgowych tygodniowych i miesięcznych biletów kolejowych, przy dojazdach do miejsc pracy.

Zezwolenie na retransport wagonowy materiałów potrzebnych w produkcji rzemieślniczej w obrębie 100 km.

Zwiększenie zaopatrywania rzemiosła w podstawowe surowce i materiały pomocnicze jak węgiel, koks, karbid, guma i inne.

Popieranie i ułatwianie eksportu wyrobów rzemieślniczych. Sumy uzyskane z transakcji eksportowych winny zostać zużytkowane na zakup narzędzi rzemieślniczych, maszyn, części zapasowych, koniecznych surowców i chemikaliów dla sektora prywatnego.

Przesilenie przy podatku dochodowym dla rzemieślników, którym z tytułu utrzymania dzieci przysługuje zniżka podatkowa maksymalnej granicy dochodu na 240.000 zł.

Zniesienie w stosunku do warsztatów rzemieślniczych podatku od lokali.

Przy przyznawaniu pokoi, poborze do wojska i innych okolicznościach traktowanie młodzieży rzemieślniczej na równi z kształcąca młodzieżą.

Przywrócenie pracownikom prywat-

nych zakładów rzemieślniczych prawa do korzystania z ulgowych tygodniowych i miesięcznych biletów kolejowych, przy dojazdach do miejsc pracy.

Zezwolenie na retransport wagonowy materiałów potrzebnych w produkcji rzemieślniczej w obrębie 100 km.

Zwiększenie zaopatrywania rzemiosła w podstawowe surowce i materiały pomocnicze jak węgiel, koks, karbid, guma i inne.

Popieranie i ułatwianie eksportu wyrobów rzemieślniczych. Sumy uzyskane z transakcji eksportowych winny zostać zużytkowane na zakup narzędzi rzemieślniczych, maszyn, części zapasowych, koniecznych surowców i chemikaliów dla sektora prywatnego.

Przesilenie przy podatku dochodowym dla rzemieślników, którym z tytułu utrzymania dzieci przysługuje zniżka podatkowa maksymalnej granicy dochodu na 240.000 zł.

Zniesienie w stosunku do warsztatów rzemieślniczych podatku od lokali.

Przy przyznawaniu pokoi, poborze do wojska i innych okolicznościach traktowanie młodzieży rzemieślniczej na równi z kształcąca młodzieżą.

Przywrócenie pracownikom prywat-

nych zakładów rzemieślniczych prawa do korzystania z ulgowych tygodniowych i miesięcznych biletów kolejowych, przy dojazdach do miejsc pracy.

Zezwolenie na retransport wagonowy materiałów potrzebnych w produkcji rzemieślniczej w obrębie 100 km.

Zwiększenie zaopatrywania rzemiosła w podstawowe surowce i materiały pomocnicze jak węgiel, koks, karbid, guma i inne.

Popieranie i ułatwianie eksportu wyrobów rzemieślniczych. Sumy uzyskane z transakcji eksportowych winny zostać zużytkowane na zakup narzędzi rzemieślniczych, maszyn, części zapasowych, koniecznych surowców i chemikaliów dla sektora prywatnego.

Przesilenie przy podatku dochodowym dla rzemieślników, którym z tytułu utrzymania dzieci przysługuje zniżka podatkowa maksymalnej granicy dochodu na 240.000 zł.

Zniesienie w stosunku do warsztatów rzemieślniczych podatku od lokali.

Kalendarzyk

Czwartek, 10 lipca 1947 r.
Katolicki: Siedmiu Braci Męczenników
Słowiański: Radziwoja

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeratów i ogłoszeń: Jagiellońska nr 2 (Pod Arkadami, tel. 24-29)

* NADZWYCZAJNE ZEBRANIE ZW. ZAW. TRANSPORT. RP. Oddz. Automobilistów w Bydgoszczy odbędzie się dnia 12 bm. o godz. 19 w lokalu „Harmonia”, pl. Piastowski 17. Przybycie wszystkich członków obowiązkowe.

* ZEBRANIE ZARZĄDU KKS „BRDA” odbędzie się w piątek dnia 11. 7. o godz. 19 w sekretariacie klubu. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

* Zarząd Grodzkiej Tow. Przyj. Polsko-Radzieckiej ma zaszczyt zaprosić swoich członków i sympatyków na tradycyjny wieczer czwartkowy, połączony z referatem i wyświetlaniem filmu, który odbędzie się dnia 10 bm. o godz. 19 w sali Twa, Al. 1 Maja 46 m. 4.

Uwaga członkowie Spółdz. Włók. Zw. Zaw.

(a) Członkowie Zw. Zaw., którzy pobrali deklaracje przystąpienia do Wojew. Spółdz. Włókienniczej Zw. Zaw. w Bydgoszczy ul. Długa 55, proszeni są o zwrot wypełnionych deklaracji w terminie do dnia 20 lipca br. w biurze Spółdz. Włókienniczej zamawia partię towarów włókienniczych przeznaczonych wyłącznie dla swoich członków. Nie oddanie deklaracji w podany wyżej terminie wykluczy zainteresowanych z przydziału towarów włókienniczych.

Mecz piłki wodnej „Brda” — „Grom”

(kaj) W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w pływalni garnizonowej zawody piłki wodnej między KKS „Grom” z Gdyni a miejscowym KKS „Brda”. Będzie to decydujące spotkanie o mistrzostwie Pomorza. Ostatni mecz, rozegrany między tymi zespołami, zakończył się zdecydowanym zwycięstwem kolejarzy bydgoskich w stosunku 5:1.

Drużyna „Brdy” przykładać wagę do tego spotkania, wystąpi w swym najsilniejszym składzie. Blizsze szczegóły spotkania podamy pod koniec tygodnia. Organizatorzy meczu zapewniają, że ceny wstępu będą minimalne.

Wyścigi kolarskie o mistrzostwo miasta Bydgoszczy

(kaj) Miłośnicy sportu kolarskiego przeżywać będą w niedzielę nielada sensację. Staraniem Bydg. Tow. Cyklistów zorganizowane zostaną wielkie wyścigi kolarskie o mistrzostwo miasta Bydgoszczy. Wyścigi te zapowiadają się nadzwyczajnie interesujące z uwagi na start czołowych cyklistów polskich, z mistrzem Polski Vogtem z Poznania na czele. Na torze bydgoskim dojdzie do dawno oczekiwanej pojedynki między Vogtem a doskonałym cyklistą Ritterem, który zapowiedział, że zrewanżuje się za poniesioną niedawno porażkę. Do wyścigów zgłosił swój udział również cyklista z Wrocławia, Grudziądza, Wrocławia i Bydgoszczy. W ramach wyścigów odbędą się dwa mecze piłkarskie.

Wypadek samochodowy

BYDGOSZCZ (lit) Na ulicy Aleje 1 Maja wydarzył się wypadek samochodowy. Jadący wozem konnym p. W. Paliwoda najechany został samochodem prowadzonym przez p. Zioblińskiego.

Pośrednią przyczyną wypadku było zderzenie się p. Zioblińskiego z mijającym go innym samochodem. Tył wozu konnego uległ rozbiciu.

Chcesz być kierownikiem Uniwersytetu Ludowego

BYDGOSZCZ (ef) Zarząd Główny Zw. Samopomocy Chłopskiej organizuje 3 mies. wakacyjny Kadrowy Uniwersytet Ludowy dla nauczycieli szkół powsz. i osób o równorzędnym wykształceniu. Kurs ten odbędzie się w Zalesiu pod Warszawą. Kandydaci chcący wziąć udział w kursie złożą w terminie do 15 bm. w Zarz. Gł. Zw. Sam. Chł. Wydz. Kultury Wsi, Warszawa, ul. plk Starynkiewicza 7: podanie o przyjęcie na kurs, własnoręcznie napisany życiorys, zaświadczenie o posiadanych kwalifikacjach naukowych lub zawodowych, referencje organizacji społ., kulturalnych lub polit., zobowiązanie do conajmniej rocznej pracy we wskazanym Uniwersytecie Ludowym oraz zaświadczenie lekarskie. O terminie rozpoczęcia kursu przyjęci kandydaci zostaną zawiadomieni telegraficznie. Zarząd Gł. Zw. Samopomocy Chłopskiej zapewnia uczestnikom kursu zwrot kosztów podróży, bezpłatną naukę i utrzymanie oraz utrzymanie płatnego urlopu na czas trwania pracy w Uniwersytecie Ludowym.

Gdzie podziały się samochody z chmielem?

Sprawa nadużyć w Zw. Inw. Woj. RP przedmiotem długotrwałej rozprawy sądowej

BYDGOSZCZ (tim). Wielkie zainteresowanie wywołała swego czasu rozprawa karna przeciwko delegatowi Związku Inwalidów, Woj. RP na województwo pomorskie, Zbigniewowi Mokrzyckiemu.

Proces toczący się w dn. 8 maja br. w postępowaniu doraźnym został jednak odroczony. Na następnej rozprawie, obrona oskarżonego wniosła o przekazanie sprawy do postępowania zwykłego z uwagi na zawziętość sprawy. Wniosek obrony został uwzględniony i sprawa powyższa rozpatrywana była w dniu wczorajszym przed Sądem Okręgowym w postępowaniu zwykłym.

Mokrzycki aresztowany został z polecenia Prokuratora Sądu Okręgowego w Bydgoszczy. Stał on pod zarzutem przywłaszczenia sobie 735.000 zł na szkodę Zw. Inwalidów Wojennych RP. Aresztowanie Mokrzyckiego wywołało wówczas w kołach społeczeństwa bydgoskiego duże wrażenie. Wymieniony znany był bowiem przed wojną, szczególnie na terenie Warszawy, gdzie pełnił służbę wojskową jako oficer, ze swej sumienności i zdolności w służbie wojskowej. W kampanii wrześniowej został ranny w nogę, co spowodowało, że do dnia dzisiejszego jest kaleką. W sierpniu 1936 r. mianowany został z polecenia Zarządu Gł. Zw. Inw. Woj. RP, delegatem na województwo pomorskie. Nominacja ta dała mu prawo występowania w imieniu Zarządu Gł. w sprawach, w których zainteresowany był Związek Inwalidów.

między innymi prowadzenie akcji koncesyjnej, przeprowadzanie umów z właścicielami restauracji na oddanie im wyszynku alkoholu itd. Jeżeli chodzi o sprawy koncesyjne Mokrzycki był tu z racji pełnienia obowiązków delegata szczególnie zainteresowany.

Wszelkie wpłaty dokonywane przez koncesjonariuszy przy zawieraniu umowy koncesyjnej, szły do rąk przedstawiciela Zarządu Okr. Zw. Inw. RP w Bydgoszczy, który zobowiązany był je wpłacać do Zarządu Gł. w Warszawie. Akt oskarżenia stwierdzający wszystkie te dane, podaje również, że z chwilą objęcia przez Mokrzyckiego funkcji delegata na woj. pomorskie założył on w KKO powiatu konto bankowe zawiadamiając wszystkich koncesjonariuszy, aby wpłacali swe należności na to konto. Kontem tym oskarżony osobiście dysponował.

Z aktu oskarżenia wynika również, że sytuacja jaka się wytworzyła z racji istnienia tego konta Mokrzycki wykorzystał podejmując pieniądze w jego dogodnych chwilach i obracając gotówkę na transakcje, nie mające często nic wspólnego z interesami Związku. Oprócz tego Mokrzycki miał jeszcze jedno konto bankowe, którym również dysponował według własnego uznania. Wszystkie te samowolne transakcje spowodowały brak gotówki, Mokrzycki wezwany do wyliczenia się z gotówki i wytłumaczenia do jakich celów zużył brakującą sumę, nie potrafił dać wiarygodnej odpowiedzi. Władze naczelne zawiesiły go wówczas w czynnościach delegata na okręg pomorski.

Mimo zawieszenia dysponował w dalszym ciągu pieniędzmi związkowymi, co spowodowało w konsekwencji skierowanie sprawy na drogę sądową. Już podczas śledztwa oskarżony przyznał się, że zatrzymał około 800.000 zł pochodzących ze składek koncesjonariuszy. Tłumaczył się jednak, że pieniądze te przeznaczył na zakup dwóch samochodów ciężarowych i chmielu. Transakcja ta miała być znana władzom centralnym. Przeprowa-

dził ją w imieniu Mokrzyckiego niejaki Sarnecki, któremu też oskarżony powierzył ową brakującą sumę. Samochody zostały przez Sarneckiego — jak twierdzi oskarżony — nabyte i w drodze z Gdyni do Bydgoszczy skonfiskowane przez jakąś bandę.

Wyjaśnieniem tym trudno jednak było dać wiarę, chociażby z uwagi na to, że przeprowadzający rzekomą transakcję w imieniu Mokrzyckiego Sarnecki, był nieuchwytny. W dalszym ciągu akt oskarżenia ustalił, że Mokrzycki dysponował gotówką Związku udzielając pożyczek prywatnych, nie będąc do tego upoważniony. Stwierdzono np., że w jednym wypadku pożyczzył on 400.000 zł niej. Dąbrowskiemu z Łodzi na uruchomienie przedsiębiorstwa.

Na rozprawę wczorajszą powołani zostali świadkowie, którzy zetknęli się z oskarżonym i mogli dać w tej sprawie wyjaśnienia. Jako pierwszy zeznawał prezes Zarządu Okręg. Zw. Inwalidów RP — p. Motylewski. Świadek na zapytanie sędziego dlaczego ustanowiono delegata na okręg pomorski wyjaśnił, iż celem Zarz. Gł. Zw. Inw. było ożywienie działalności gospodarczej Związku na tutejszym terenie.

ci otrzymują zupełną mleczną z cukrem i chleb z masłem lub marmoladą. Jak stwierdzają z radością opiekunowie półkolonii z kierowniczką punktu p. Pelagią Reszkowicz na czele, dzieci mają doskonały apetyt. Cieszy to bardzo wszystkich wychowawców. Kilka godzin w Smukale spędzają dzieci na grach i zabawach, bawią się w Indian, śpiewają, słowem — prawdziwe wakacje, las, świeże powietrze i hasanie po murawie. Wszyscy czują się tu dobrze i odzyskują pogodę ducha. Nie też dziwnego, że tak świetny humor ma p. Sobańska, kierowniczka gospodarstwa wszyst. półkolonii. Na nią czeka codziennie 1500 dzieci i ponad 50 osób personelu, by zjawiała się samochodem ciężarowym z prowiantem.

Wróć do szkoły z nowym zapasem sił

BYDGOSZCZ (ala) Jak już podaliśmy w pierwszych dniach bieżącego miesiąca nastąpił staraniem Miejskiego Komitetu Opieki nad Szkołami uruchomienie 8 punktów półkolonijnych, z których korzysta ogółem 1500 małych bydgoszczan, rekrutujących się spośród dzieci sierot, półsierot, dzieci rodziców obarczonych licznym potomstwem, dzieci błądzących, niezdolnych, zagrożonych gruźlicą.

Ostatnio zwiędziliśmy kilka z tych punktów. Na „pierwszy ogień” idzie półkolonia nr 1 w Smukale, która skupia około 400 dzieci pod opieką 6 wychowawców. Dzieci przybywają tu codziennie koleją powiatową o godz. 8.20. Na miejscu następuje zbiórka, odśpiewanie pieśni i śniadanie. Dzie-

Sprawą tą mógł się zajmować człowiek, nie obciążony innymi sprawami związkowymi. P. Motylewski scharakteryzował oskarżonego jako człowieka uczciwego i zawsze wywiązującego się ze swych zobowiązań. Występując jako świadek żona oskarżonego Hłena Mokrzycka, na zapytanie Sądu, czy znana jej była sprawa transakcji z samochodami ciężarowymi, wyjaśniła, iż dowiedziała się o tym krótko przed przeprowadzeniem tej transakcji przez Sarneckiego i o jej wynikach po niedoprowadzeniu samochodów do Bydgoszczy. Opowiadał świadkowi o tym jej mąż, zaznaczając, że straty powstałe tutaj są znaczne i że będą je musieli pokryć z własnej kieszeni. Świadek Dąbrowski, przedsiębiorca z Łodzi, zeznał, że rzeczywiście oskarżony pożyczzył mu 400.000 zł, które po 3 miesiącach zwrócił mu. Również świadek Januszewski oświadczył, że była między nim a Mokrzyckim mowa o chmielem, i że świadek godził się na nabycie od oskarżonego tego surowca. Oskarżony zaznaczył mu wówczas, że surowiec sprzeda w imieniu Zw. Inwalidów. Po przesłuchaniu świadków Sąd zarządził przerwę, po której składał przed Sądem wyjaśnienia biegły.

O godz. 19 bardzo obszernie wyjaśnienia co do sposobu księgowania pewnych sum pieniężnych, składał oskarżony. Rozprawa trwa. Szczegóły dotyczące zakończenia procesu podamy w numerze jutrzejszym.

Komunikat Pom. Zarządu Wojew. Stronnictwa Pracy

Pomorski Zarząd Wojewódzki Stronnictwa Pracy dziękuje niniejszym jak najszerzej wszystkim delegatom i uczestnikom Drugiego Powojennego Zjazdu Wojewódzkiego SP w Bydgoszczy za gromadny udział w nabożeństwie w kościele Klarysek oraz w obradach Zjazdu.

Pomorski Zarząd Wojewódzki w pierwszym rzędzie dziękuje ks. prof. Haneltowi za odprawienie nabożeństwa na intencję Zjazdu.

Pomorski Zarząd Wojewódzki składa szczególnie serdeczne podziękowanie Zarządom Powiatowym z terenu województwa, które bez wyjątku stanęły na wysokości zadania.

Pomorski Zarząd Wojewódzki dziękuje również tym wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do tak imponującego zorganizowania Zjazdu, całemu zaś społeczeństwu bydgoskiemu za życzliwy stosunek do naszej manifestacji.

Równocześnie Pomorski Zarząd Wojewódzki przeprosza wszystkich uczestników za ewentualne uchybienia, głównie w organizowaniu transportu powrotnego.

POMORSKI ZARZĄD WOJ. STRONNICTWA PRACY

W sobotę zobaczymy dwóch rywali „Brda” - „Gwiazda”

BYDGOSZCZ (kaj) W sobotę 12 bm. zobaczymy na Stadionie Miejskim od dłuższego czasu pauzującą „Gwiazdę”, która rozegra towarzyskie spotkanie piłkarskie z „Brdą”. Wszyscy miłośnicy sportu piłkarskiego przypominają sobie, że w ostatnim spotkaniu „Gwiazda” zwyciężyła swego miejscowego rywala. I tym razem walka będzie zaciekła, gdyż chodzi tu o moralny prymat w piłkarstwie bydgoskim.

Jak nas informuje kierownictwo „Gwiazdy”, drużyna przygotowuje się starannie do sobotniego spotkania, wstawiając dwóch nowych, nieznanych dotąd bydgoskiej publiczno-

ści graczy. „Brda” ze swej strony wystąpi w swym najsilniejszym składzie, aby zmasać ze swego konta ostatnio poniesioną porażkę.

W tej chwili trudno osądzić, kto wyjdzie zwycięsko. Takie fakty, jak dobre wyniki „Brdy” z czołowymi zespołami polskimi, przemawiają raczej za kolejarzami. „Gwiazda” stanowi natomiast zespół niezmiernie ambitny i może nadrobić tym swe braki techniczne.

Początek zawodów nastąpi o godz. 19.15. W przedmeczku zagrają rezerwy obu drużyn o mistrzostwo pomorskiej klasy B.

Spółeczeństwo pomorskie w akcji tworzenia bibliotek publ.

BYDGOSZCZ (te). Jest rzeczą powszechnie znaną, że podczas ostatniej kilkuletniej niewoli, okupant z całą bezwzględnością potraktował książkę i bibliotekę polską. Za wyjątkiem możliwej ocalonej Książnicy w Toruniu, Biblioteki Miejskiej w Bydgoszczy i w dużym stopniu przetrzebionych księgozbiorów we Włocławku, pozostałe biblioteki na terenie województwa pomorskiego uległy prawie całkowitemu zniszczeniu. Po dokładnych obliczeniach ustalono, że straty te wynoszą 97,5%.

W obliczu tak dotkliwego zniszczenia skarbowi naszej kultury narodowej, władze szkolne przystąpiły do pracy, mającej na celu zabezpieczenie księgozbiorów opuszczonych i porzuconych oraz zwrócić się z apelem do całego społeczeństwa o gromadzenie i kierowanie do bibliotek nie tylko ocalałych księgozbiorów, lecz i pojedynczych egzemplarzy. W ten sposób zapoczątkowano akcję tworzenia bibliotek publicznych. Na terenie każdego powiatu zgromadzono znaczny księgozbiór, z którego po wyselekcjonowaniu i opracowaniu można było zorganizować biblioteki powiatowe i miejskie. Realizacja tych zamierzeń

nie była rzeczą łatwą. Zespole nie jednak wysiłków władz szkolnych, samorządowych i częściowego społeczeństwa dało pozytywne rezultaty.

Powstało więc 13 bibliotek powiatowych o ogólnej liczbie około 27.320 tomów. Księgozbiory tych bibliotek składają się z książek przydzielonych przez Min. Oświaty, z darów Polonii Amerykańskiej, dwukrotnie przeprowadzanej zbiórki książek, w mniejszej liczbie z księgozbiorów opuszczonych i porzuconych, oraz dzięki dotacjom Min Oświaty i kredytom samorządów.

Równoległe do montowania bibliotek powiatowych pobudzone do życia biblioteki miejskie. Z ogólnej liczby 9 bibliotek miejskich, najwzrostniejszą działalność przejawiają: Książnica w Toruniu, licząca 150.270 tomów oraz Biblioteka Miejska w Bydgoszczy, rozporządzająca 153 tys. wartościowych książek. Z pozostałych należy wymienić: Bibliotekę Miejską we Włocławku (23 tys. tomów), Bibliotekę Ludową w Bydgoszczy około 4 tys. książek oraz taką samą w Toruniu, liczącą 3.551 tomów. Do dobrze prosperujących należy również Biblioteka Miejska w Inowrocławiu (1.980 książek) oraz przy Książnicy Miejskiej — Czytelnia Dziecięca, pierwsza tego typu w Toruniu, ciesząca się wielkim powodzeniem u działwy szkolnej.

Specjalną opieką Min. Oświaty cieszą się biblioteki powiatowe ze względu na ich szczerne zadania szerzenia czytelnictwa w najdalszych zakątkach wsi polskiej.

Biblioteki miejskie dzięki znacznym kredytom przeznaczanym na ten cel przez samorządy miejskie rozwijają się coraz to pomyślniej, podnosząc stan czytelnictwa w miastach i zaspakajając częściowo potrzeby kulturalne. W trosce o racjonalne i fachowe prowadzenie bibliotek publicznych Min. Oświaty przydzieliło do pracy na tym odcinku 21 sił nauczycielskich, dokształcając je jednocześnie na specjalnych kursach bibliotekarskich. Równoległe z rozbudową bibliotek publicznych stosowane są inne formy pracy oświatowej. Są to zespoły planowego czytania w liczbie 39 oraz zespoły samokształceniowe, pracujące w oparciu o książkę i bibliotekę. Zespołów takich jest 50.

Reasumując wyniki prac czynników państwowych, związkowych samorządowych oraz udział społeczeństwa poprzez ofiary na rzecz książki — biblioteki dochodziły do wniosku, iż w rozbudowie bibliotek i upowszechnieniu książki zrobiliśmy poważny krok naprzód. Jest to jednak krople w morzu wobec wymagań, jakie stawia sobie na polu oświaty najszerzej mas nowa, odrodzona Polska.

Co? gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI (Al. 1 Maja), Czwartek g. 20: Poskrumienie złośnicy. Piątek g. 20: Szklana menażeria — premiera

POLSKIE RADIO

PIĄTEK, 11 LIPCA 1947 R. 6.00 Progr. og.-polski, 6.50 Progr. na dzień bież., 6.57 Progr. og.-polski, 8.50 Muz. poranna z płyt. 8.55 Wiad. miejsc. i ogk., 11.57 Progr. og.-polski, 13.00 „Z mikrofonem po kraju — Bydgoszcz walczy ze spekulacją” reportaż w opr. Zdz. Kunstmana, 13.10 Progr. og.-polski, 14.00 Przelg. prasy pom., 14.10 „Przy postnym obiedzie” — muz. z płyt, 14.50 Wystawa Zw. Polskich Artystów Plastyków w Toruniu — opr. dr. J. Puciata-Pawłowska, 15.00 Progr. og.-polski, 18.00 Wiad z Pomorza, 18.08 Konc. żyecz. 18.58 Progr. og.-polski.

Zlikwidowanie tajnej garbarni

BYDGOSZCZ (lit). W ub. tygodniu wykryta została przy ul. Ujejskiego nr 37 tajna garbarnia. Właścicielem zamaskowanej garbarni okazał się M. Wojtowicz. Przeprowadzona w garbarni rewizja dała pozytywne wyniki. Na miejscu znaleziono skórę pochodzącą z tajnego garbowania i liczne narzędzia przeznaczone do wykonywania tego zawodu.

W 27 rocznicę plebiscytu na Warmii

(Dokończenie ze str. 3-ciej)
Prusy Wschodnie stały się bastionem hitleryzmu.
Dzisiaj Warmia i Mazury są wolne. Wchodzą w skład Njepodległej Polski. Wywalczył je dla Polski wspólny oręż słowiański — radziecko-polski. Zapewne — wielce skrzywdzono tamtejszych autochtonów — zwłaszcza ewangelickich. Mazurów, wbrew wyraźnym instrukcjom naczelnych władz polskich, a zwłaszcza

Ministerstwa Ziemi Odzyskanych. Miejscowi kacykowie i elementy szabrownicze prowadziły tam początkowo politykę, która — gdy wieść o niej dotarła do Warszawy — spotkała się z bezwzględnympotępieniem i wyciągnięciem konsekwencji. Pod tym względem zmieniło się już niejedno na lepsze. Autochtoni na Warmii i Mazurach zasługują bowiem na najtroskliwszą opiekę wszystkich czynników polskich i całego narodu.

Tenisowe mistrzostwa w Sopocie rozpoczęte

SOPOT. Jak już donosiliśmy, na kortach w Sopocie rozpoczęły się XXI krajowe mistrzostwa Polski w tenisie. Turniej rozpoczął się o 10.00 rano. Wzięło udział 100 zawodników. Wynik poszczególnych gier:
Gra pojedyncza kobiet: Popławska—Jasińska 6:1, 6:0; Paichłowa—Jaśkowiakówna 6:3, 6:4; Rudarska—Niewiadomska 6:1, 6:2.
Gra pojedyncza mężczyzn: Niestrój

—Korneluk 6:2, 6:2, 6:0; Borowczak—Arasimowicz 6:3, 6:0, 4:6, 6:1; Gutfeld—Adamczyk 6:3, 6:1, 6:3; Beldowski—Kraszewski 6:0, 6:1, 6:4; Mrokowski—Sowiński 1:6, 6:4, 6:2; 6:0; Skonecki—Nowak 6:0, 6:2, 6:1.
Jakkolwiek po pierwszym dniu rozgrywek trudno jest wydać jakąś ocenę, to jednak widać w grze dalsze postępy od roku zeszłego. Szczególnie Skonecki, po powrocie z Anglii, pokazał szereg świetnych zagrań. Widać u niego poprawę serwu oraz dobre skróty (drop-shot).

Centrala Skór Surowych

ŁÓDŹ, Piotrkowska 260

skupuje
skóry surowe bydlęce i końskie, na prawach wyłączności. Pozostałe jako nieregulamentowane oraz skóry futerkowe — po cenach rynkowych

SPECJALNE ceny za skóry świńskie

ODDZIAŁY
w miastach wojewódzkich

UPRAWNIONE AGENTURY
w każdym mieście powiatowym

W każdej rzeźni — PUNKTY SKUPU

W dniach od 15 do 31 lipca 1947 roku — będą biura i magazyny fabryki z powodu remontu urządzeń fabrycznych nieczynne. Sprzedaży i wydawania towarów w tym czasie nie będzie się przeprowadzało.

FALKIEWICZ
FABRYKA PERFUM I KOSMETYKÓW
Poznań, ul. Łukaszewicza 30/32, tel. 72-77

Wydział Powiatowy w Wieluniu ogłasza

KONKURS

na stanowisko kierowniczki powiatowej żeńskiej szkoły gospodarstwa wiejskiego w Chróściniu pow. Wieluńskiego, woj. Łódzkiego.

- Do podania należy dołączyć:
  - dowód obywatelstwa polskiego
  - zyciorys własnoręcznie napisany
  - świadectwo ukończenia średniej lub wyższej szkoły rolniczej
  - świadectwa dotychczasowych prac i praktyk
  - świadectwo moralności

Do stanowiska tego przywiązana jest VII — VI gr. uposażenia z utrzymaniem w internacie szkoły

Podania należy składać do Wydziału Powiatowego w Wieluniu, woj. Łódzkie w terminie do dnia 31. 8. r. b. Stanowisko do objęcia w każdej chwili.

Podania nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. (3381)

Ogłoszenie przetargu

Starostwo Powiatowe Ref. Budowlany w Grudziądzu ul. Wybickiego nr 39, ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie robót zabezpieczających w Szkole Gospodarczej w Grudziądzu daw. Państw. Gimn. Żeńskie w Grudziądzu przy ul. Curie Skłodowskiej nr 22/24.

Oferty należy złożyć w kopertach nieprzezroczystych i zalakowanych z napisem: Oferta na roboty zabezpieczające w Szkole Gospodarczej, do dnia 17. 7. 47, godz. 12 w Referacie Budowlanym. Otwarcie ofert nastąpi tego samego dnia o godz. 12.30 w gabinecie Starosty Powiatowego ul. Wybickiego 39. Przed złożeniem ofert, należy w Komunalnej Kasie Oszczędności miasta Grudziądza złożyć wadium w wysokości 1% oferowanej ceny, a kwit wplaty dołączyć do oferty.

Zastrzeża się prawo wyboru oferenta, niezależnie od zaofiarowanej ceny. Bliższych informacji udziela Ref. Budowlany ul. Wybickiego nr 39, pokój nr 40 w godz. 10—12, gdzie można zapoznać się z warunkami przetargowymi i warunkami wykonania robót, oraz pobrać ślepe kosztorysy za opłatą 100.— zł. (3383)

Starosta Powiatowy
w/z T. Szałek — wicestarosta

Ogólnopolski program radiowy

WARSZAWA I.
Dnia 11 lipca 1947 r. (piątek).

6.00 Sygnał czasu. 6.15 Dziennik por. 6.30 Muzyka por. 7.15 Wiadomości por. 7.35 Muz. 8.15 Wykł. dla naucz. 12.05 Streszczenie dzien. por. 12.10 Pieśni lud. 12.25 Aud. dla wsi. 12.35 Muz. klas. 13.10 Muzyka obiad. 15.00 Muz. tanecz. 15.20 Siuchowisko dla dzieci pt. „Nie wleci garnki lepa”. 16.00 Dziennik wiecz. 16.20 Polskie pieśni ludowe w wyk. Zeńsk. Zesp. Wokaln. PR. 16.35 Aud. dla chor. w oprac. Ks. M. Reksa. 17.00 Kone. dla przodown. świata pracy. 17.45 Aud. dla młodzieży „Świat w kolorach”. 18.00 Muz. wyk. rozgł. „Wesele Krakowskie”. — M. Rudnicki. 20.15 Muz. Lud. w wyk. rozgł. Poznańskiej. 21.00 Dziennik wiecz. 21.30 Muz. lekka. 21.40 Lek. utwory fortepianowe Karwińskiego. 21.35 „Chłopi” Reymonta. 22.15 Aud. rozr. 23.00 Ost. wiad. 23.20 muz. tan. 24.00 Hymn.

REDAKCJA I ADMINISTR. Bydgoszcz, Marsz. Focha 20
DZIAŁ OGŁOSZENI I PRENUMERATY
W BYDGOSZCZY:
ul. Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) — Telefon 24-29
Za niedoreczone pisma spowodowane wyższą siłą nie odpowiadamy. Rękopisów nie zamówionych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Red. nie odpowiada.

NAUKA

Korespondencyjne Kursy Księgowości wszystkich systemów, podatki, histopłace, przebitkowa. Informacje Kursy Handlowe Smólskiego. Poznań Wawrzyniaka 33. (3088)

KUPNO

Kupimy platformy konne, gumowe opony 17.550, 16.550, detki 20.750 tylko dobry stan PPTEP. Al. 1 Maja 76 Bydg. (3390)

Trek (Gater), pięć tarczową oraz komplet pił kupię. Zgłoszenia listowne Kwiatkowski Mieczysław. Wieruszów, Warszawska 100. (11113)

Prasę ręczną balansową kupię. R. Łoskot Bydgoszcz, Wielni Rynek 12, telefon 20.36. (11093)

Poszukuję lokalu frontow. centrum Bydgoszczy. Pośrednictwo wynagrodzę. Oferty: „PAR” Bydgoszcz, Al. 1 Maja 16 pod „Piłne”. (3344)

Wózek ręczny dwukołowy (koła gumowe) kupi Spółdzielnia Surowców i Przyborów Fryzjerskich. Bydgoszcz, Dworcowa 49. (3391)

SPRZEDAŻ

Dewocjonalia, galanteria i zabawki hurtowa sprzedaż. Hala Towarowa. Bydgoszcz, Stary Rynek 12. Tel. 3106 i 2006. Zamieszkołym za pobraniem pocztowym. (11014)

Sprzedam stodołę (suszarnia tytoniu) 20 mtr długo. 10 m szeroko kryta papa, także wóz 2 1/4 calowy. Krzywdziński, Kowalewo. Toruńska 33. (11106)

Stoisko 15 w Bazarze Bydg. Al. 1 Maja 24 sprzedaż. (11110)

Sprzedam sklep z urządzeniem i towarami wiadomości Bydgoszcz. Grunwaldzka 49. (11102)

Polowczyk (pies) gładkowiedzą na sprzedaż. Oferty IKP Bydg. „Polowczyk”. (11105)

Samochód trójkołowy na chodzie, rejestrowany, stan dobry sprzedam. Bydgoszcz, Al. Mickiewicza 3/2. (11111)

Kamienice domy, wille, gospodarstwa, resztówki — dla poważnych reflektantów poszukujemy — polecamy „Pogoń”. Pośrednictwo Nieruchomości Bydgoszcz, Dworcowa 51, tel. 33-16. (11112)

Sprzedam motocykl marki Sack 124 ccm w dobrym stanie wiadomość: Biuro Ogłoszeń „PAP” Bydgoszcz Al. 1 Maja 27. (3396)

Samochód osobowy „Adler-junior” po remoncie w dobrym stanie okazjnie sprzedam. Bydgoszcz, Wileńska 10, tel. 16-22. (3369)

Piece elektryczne do hartowania, emalii i ceramiki wykonuje Placyd Bednarski. Łódź, Piotrkowska 224. (3121)

Samochód „Tatra” ciężarowy 4 ton w bardzo dobrym stanie sprzedam. Bydgoszcz, Wileńska 10, tel. 16-22. (3367)

PIEKARNIE

z mieszkaniem ogrodem w Rozwadowie przy Zakładach Południowych w Stalowej-Woli niedrogo sprzedam Jadwiga Walentowska Puławy, Skowieszyńska 23. (3345)

Victoria — oryginalny klej kauczukowy do detek po cenach fabrycznych wysyła za zaliczeniem „Reklama”. Łódź, Piotrkowska 46. (3124)

Księgarnię dobrze prosperującą koło Gdańska sprzedam. Oferty IKP, Bydgoszcz „11007”. (10007)

„Elektrokardiograf” jedno-walizkowy „Hellige” nowy model sprzedam. Oferty IKP Poznań, Działuńskich 8. „Model”. (11069)

Wózki dziecięce „autka” w dużym wyborze najlepszym wykonaniu, na łożyskach kulkowych poleca Wytwórnia Wózków Dziecięcych P. Balcerkiewicz i Ska. Bydgoszcz, E. Warmińskiego 15. (11037)

100 mtr słomy jęczmiennej, 50 mtr słomy pszennej, 100 mtr siana (świeże), loco wagon wszystko prasowane, pow. Malbork. Oferty do IKP Bydgoszcz, pod nr „111”. (3392)

RÓŻNE

Udział 50% do odstąpienia przedsiębiorstwa gastronomicznego Gdynia centrum. IKP Gdynia pod „514”. (3388)

Sklep spożywczo-warzywny, 3 ubikacje, dobry punkt Gdynia wydzierżawie, inne propozycje P. A. P. Bydgoszcz, nr „1942”. (3389)

Dzierżawa plebanii 150 ha dobrej ziemi wydzierżawi się od zaraz na okres 6 lat. Zgłoszenia proszę nadsyłać natychmiast. Rada Parafialna Szwarzecnowo, pow. Lubawa Pomorze. (3366)

NAJSŁYNIEJSZY psychografolog Martyn, darem jasnowidzenia, nieomylnie przepowie każdemu wydarzenia życiowe. Określi dokładnie charakter, kierunek zdolności, rady, przeznaczenia, według obliczeń karmistyk, poda szczęśliwy numer losu loterii klasowej. Napiśle pytania, datę urodzenia, zająć 100 zł zdatku. Odpowiedzi płatne za zaliczeniem. Martyn, Kraków, skrytka pocz. 475. (3191)

MATRYMONIALNE

Poznań zanego pana. Cel matrym. Gdańsk 2. Poste-restante Wrzos 30. (3386)

Kawaler, katolik, lat 29 bez nałogów, rzemieślnik na kierowniczym państwowym stanowisku posłubi pannę do lat 25 zgrabną niebieską. Oferty pod „Kawaler” do Biura ogłoszeń prasowych Józef Lipski Sopot, Grunwaldzka 36a. (3384)

Maturzystka, lat 25, przystojna, samodzielna, posłubi poważnego pana, szlachetnego serca, do lat 40. Oferty: Poste-restante Gdańsk 1, dow. 213. (11114)

PRACY POSZUKUJĄ

Fryzjerka manikutystka poszukuje posady. Sopot, poste-restante legitymacja 64. (11099)

Hotelowy, starszy stołowy przyjmie od zaraz posadę. Adr. Ocypl. pow. Starogard, pod „Stołowy”. (11101)

Zajmę się gospodarstwem samotnej osoby. Oferty IKP Bydg. „Praca”. (11100)

Kupiec kolonialno-spożywczy, długoletnią praktyką poszukuje posady kierownika, magazyniera względnie przedstawiciela od zaraz. Zgłoszenia proszę kierować do IKP Bydgoszcz, pod „Sumienny”. (11096)

Bezwzględnie uczciwy, b. kierownik szkoły powszechnej, po 25 latach służby zawodowej o bejmie odpowiednio stanowisko Bydgoszczy, Torunia lub Poznania. Łaskawe zgłoszenia do IKP Bydgoszcz „Solidny”. (3371)

POSADY WOLNE

Sprzątaczką 3 godz. dziennie potrzebna. Bydgoszcz Sobleskiego 8/2. (11107)

Duża Instytucja Handlowa poszukuje natychmiast dekoratora dla wystaw sklepowych, spożywczych, tekstylnych i różnych. Adres wskaże Administracja IKP Toruń. (3387)

Potrzebny czeladnik i uczeń kominjarski. Zgłoszenia J. Królik Lubowo, pow. Szczecinek. (3336)

Fryzjerki i fryzjera damskomęskiego poszukuje od zaraz na stałą posadę. Nerloch Maksymilian Chojnice, Marsz. Piłsudskiego 34. (3395)

Potrzebna młodsza gospodyni na majątek, która zajęłaby się gospodarstwem domowym i drobnie. Warunki dobre. Oferty proszę kierować do Redakcji IKP pod nr „11115”. (11115)

UNIWAŻNIENIA

Uniważniam zgubioną kartę rejestracyjną wydaną RKU Wągrowiec. Ciesielski Sylwester. Dzierżewo pow. Żnin. 11104

Uniważniam zaświadczenie stałe na nazwisko Marta Milde. Starogard, Pelplińska. (3386)

POSZUKIWANIA

Poszukuję Marii Dąbrowskiej, która do powstania Warszawy, Filtrowa 67. Wiadomość proszę kierować Marii Draheim, Bydgoszcz, 20 Stycznia 29. (11109)

KTO wie cośkolwiek o Zbigniewie Kasperskim (Puchała) przystojny jest o wiadomość Matka Maria Kasperska Łódź, Narutowicza 37, m. 11, tel. 177-97. Ostatnio podobno był stelaż XI BPOW Polish Camp (3376)

Olszewska Joanna, zam. Bystrzyce, ul. Środkowa nr 3 — Dolny Śląsk poszukuje dzieci, Stefani Libhartowej (Olszewska), ur. 1911 r. do roku 1939 zam. Warszawa. Janiny Kocikowej (Olszewska), ur. 1913 r. ostatnio zamieszkałej Brosznio-wie. (3229)

Poznań zanego pana. Cel matrym. Gdańsk 2. Poste-restante Wrzos 30. (3386)

Kawaler, katolik, lat 29 bez nałogów, rzemieślnik na kierowniczym państwowym stanowisku posłubi pannę do lat 25 zgrabną niebieską. Oferty pod „Kawaler” do Biura ogłoszeń prasowych Józef Lipski Sopot, Grunwaldzka 36a. (3384)

Maturzystka, lat 25, przystojna, samodzielna, posłubi poważnego pana, szlachetnego serca, do lat 40. Oferty: Poste-restante Gdańsk 1, dow. 213. (11114)

Humor zagraniczny

OGŁOSZENIA: Drobne po 15 zł za słowo. Poszukiwanie rodzin i pracy 6 zł za słowo. Minimalna opł. za 10 słów. Tłusty druk 100% drożej. Ogłosz. milimetr w tekście 50 zł za mm. Za tekstem 20 zł. Urzędowe przetargi 20 zł. Nekrologi od 20 — 50 zł. Tabela-rzeczne, bilanse 30 zł. Niedziele i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczanie ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Polecamy

nasze warsztaty radiowe, obsługiwane przez najlepszych fachowców. Wywołujemy filmy 8—16mm. Kupujemy wszelki sprzęt radiowy oraz stare płyty patfonowe nawet polamane na łom. 11103

JUPITER

Bydgoszcz, Stary Rynek 20, tel. 18-65

Zioła suszone

drewno opałowe sprzedaje hurtowo
Spółdzielnia „LAS”, Gorzów Wielkopolski
ul. Mieszka I-go nr 57 3326

Znany od 1910 r. ODSIWIACZ
„ORIENTINE”
przywraca siwym włosom ich naturalny kolor 3184

Aromaty owocowe

Olejki eteryczne do cukrów, lemoniad, lodów, soków itp. poleca F-ka Aromatów Ovocowych Łódź, Śródmiejska 22, tel. 200-32 3123

Worki

nowe i używane
SIENNIKI
lutowe i papierowe
PŁACHY żniwne
PŁÓTNA
do maszyn żniwnych
spnowiązalek
PŁACHTY
wodoodporne brązowe na wazy 2473
POKROWCE
brązowe wodoodporne na samochody ciężarowe
DOSTARCZA
Poznańska Fabryka Worków,
Wyroby Jutowych i Brązowych
Poznań ul. Przemysłowa 83

Nauczycielka, wdowa, czterdziestotrzyletnia, przystojna, dobrego charakteru, dwoje dzieci, Zachód, wieś, pozna kandydata na męża. Możliwość otrzymania koncesji przeniesienia, chętnie nauczyciela. Oferty IKP Bydgoszcz, „3393”. (3393)

C. blondynka, wzrostu 166, panna, przystojna, pogodnego usposobienia, szczerą, altruistką, ceniącą zacisze domowe i gniazdo rodzinne, stęskniona przede wszystkim do prawdziwej przyjaźni, którąby dwie osoby poiączyła w jeden nierozdzielny węzeł posłubi sympatycznego (do 42) inteligenta, wykształconego, energicznego, przedsiębiorczego o prawym charakterze i dobroci serca. Dla celu poważniejszego gotowa jestem ofiarować gotówkę. Poważne od powiedzi nadsyłać IKP Bydg. „5240”. (3394)